

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

A SZŐRNYETEG (munkacím)

[körülbelül 20 mese, minimum 160 000 karakter]

Betonhalak

A betontenger kellős közepén élsz, és még sohasem találkoztál betonhallal? Pedig Betti és Tóni lépten-nyomon a nyomodban lépkednek. Vagyis úszkálnak. Hiszen halak. És ha nyitott szemmel jársz a betontengeren, felfedezheted őket. Attól fogva egy percig sem fogsz unatkozni, becsszó!

Én is gyakran magányosnak éreztem magam, amíg fel nem fedeztem őket.

Az aszfalthabokon hánykolódva betontengeri beteg lettem az unalomtól. Mint azon az esőáztatta pénteki napon is. Az iskola felé ballagtam éppen, és azt dűnnyögtem:

– Minden olyan szürke, szürke, szühürkehe. Mikor történik már valami?

Szórakozottan leléptem egy járdaszigetről, és a fehér csíkok váratlanul vibrálni kezdtek a szemem előtt. Mintha milliányi zebrahal nyüzsgött volna a lába körül.

„Biztos hallucinálok! – futott át az agyamon. Aztán... – Hé, várjunk csak! Ezek nem is csíkok, hanem nyilak!”

Jobbra pillantottam, és szembetaláltam magam egy vérszomjas cápaautóval.

A zebrahalak villámgyorsan átrendeződtek, majd egy fehér bálna alakját vették fel. Próbálták megfékezni a száguldó fenevadat, de a cápaképu kocsi egyre közelebb ért.

– Se-se-segítség! – tátogtam némán. Moccanni sem bírtam a rémülettől.

Hirtelen a szemem láttára kettényílt a betontenger, a repedésben vörös fény lobbant.

– Tóóóonii! – hallottam a hasadék mélyéről.

Ekkor valami titokzatos erő elrántott a cápaautó elől, és a járdaszigetre lökött. Percekig feküdtem ott partra vetett halként.

A repedés végén valaki – vagy valami – vidáman rám kacsintott. Aztán a tünékeny tüneményt elnyelte a betontenger. Minden elcsendesedett.

Ettől kezdve egy perc nyugtom sem volt, nyomozni kezdtem a különös jelek után. Sok időmbe telt, míg kiderítettem mindazt, amit most leírok neked. A betonhalak ugyanis rejtőzködő természetűek. Csak akkor pillanthatsz meg őket, ha szükséged van rájuk. Ha játékos útitársra vagy vándorló játszótársra vágysz.

Végül összebarátkoztam velük. Azt is tőlük tudom, hogy a betonhalak ősei még igazi tonhalak voltak, igazi tengerben úszkáltak igazi uszonyaikkal, igazi sós vizet eresztve át igazi kopolyújukon. Éltek, mint hal a vízben.

Aztán az emberek csalafinta csalikkal kicsalták őket a tengerből. De egyet sem dobtak vissza, mint a mesebeli aranyhalat, hanem konzerválták pikkelyes testüket. Aztán a sok ember szépen fölfalta, majd szépen elhajigálta a sok-sok konzervet. És az a rengeteg sok elhajigált tonhalas konzerv szépen föltöltötte a kátyúkat, és ami a halakból maradt, azt szépen fölfalta az aszfalt.

Így születtek meg a betonhalak. De a legtöbb embernek sejtelve sincs arról, hogy léteznek, arról pedig még kevésbé, hogy nekünk köszönhetik létezésüket. Hiszen ha nincs ember, nincsen beton, és ha nincs beton, nincsen betonhal sem. Ezért hálából segítik a betontengeren átkelőket.

De jól vigyázz! Mert ha kifogsz egy betonhalat, hiába dobod vissza a betontengerbe, teljesítened kell három kívánságát. Ez a büntetésünk azért, mert egykor konzervdobozba zártuk őseiket.

Én is jól kifogtam őket. Pontosabban ők fogtak ki rajtam. Éppen Bettivel beszélgettem Bálint, a betonbálna legutóbbi felszínre bukkanásáról. Hangosan felkacagott, mikor elmondtam neki,

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

hogy az emberek Bálintot csőtörésnek nevezik. Tóni bezzeg unottan ásított, majd ártatlan arccal azt kérdezte:

– Nem simogatnál meg, pajtikám? Olyan jól esne!

Betti azonnal abba hagyta a nevetést, és rárontott Tónira:

– Tóóóónii! Hogy kérhetsz ilyet? Tudod, hogy...

De akkor már késő volt. Tóni elégedetten ficáncolt a kezében, és vigyorogva így szólt:

– Lássuk csak... Mit is kívánjak először?

Gondolom, már kitaláltad. Azt kívánta, érjem el, hogy észre vedd végre őket. Mert régóta figyelnek téged, és tudják, hogy szükséged van rájuk. Mint ahogy nekik is szükségük van rád. Hogy miként látok hozzá a kívánság teljesítéséhez, azt Tóni rám bízta. És én elhatároztam, hogy leírom ide mindazt, amit tudok róluk. Így majd felismerheted őket, amint eljön az ideje.

Ha eddig figyelmesen olvastál, már megtudhattál egyet s mást a betonhalakról. Most elárulom azt is, hol van a legfontosabb lelőhelyük: a nagy, színes kukák környékén!

Akár hiszed, akár nem, a betonhalak elhajigált hulladékkal táplálkoznak. Tóni pedig nem pusztán a legtorkosabbnak számít köztük, de igazi ínycsok is. Csak a gondosan szétválogatott hulladékkal törődik, és szereti az igényes kiszolgálást. Amikor csak teheti, a különféle színű nagy szemetesládák körül lazsál, és várja, hogy szájába hulljon a kukák mellé pottyanó szelektív hulladék.

Várakozás közben mindig egy hatalmas konyhába képzeletben magát, ahol a szürke üstben finom fémfőzelék fortyog, a kék lábosban papírvagdalt készül. De akad ott jó néhány receptkönyv is, több száz oldalas, no meg friss hasáburgonya újságpapírba csomagolva. A fehér csapból víz csorog, míg a zöldből szép, színes szörpök bugyognak elő. A sárga abrosszal leterített műanyag asztalon pedig porcukorral meghintett sütemények sorakoznak...

Tóni tehát naponta többször is degeszre tömi magát. Betti viszont vigyáz az alakjára: banánhéjon és almacsutkán él, csak néhanapján engedélyez magának egy kis elszórt szotyit.

A betonhalak közeli rokonai, a betontengeri áramlatok találkozásánál éldegélő zebrahalak a közlekedési lámpák fényével táplálkoznak. Egy részük csak a pirosat hajlandó megenni, de a többség a zöldre esküszik.

Ők is próbálnak segíteni az átkelésnél, de ha egy cápaautó támad rád, nem sokra mész velük. Ha elhagyod a biztonságot nyújtó járdaszívetet, és a veszélyekkel teli nyílt betontengerre tévedsz, mit gondolsz, kik vigyáznak rád?

Persze hogy a két kis betonhal! Amikor a jobb lábaddal lépsz, Betti tisztítja meg a betont a betolakodóktól, amikor a ballal, Tóni tüsténkedik körülötted.

És ha reggel járműre pattansz, kik ficáncolnak melletted, mint a delfinek?

Persze hogy a két kis betonhal! A cikkcakkos, fehér vonalat Tóni húzza maga után, ahogy féktelen örömeiben kiugrabugrál a betontengerből. Betti ilyenkor mérgesen elődugja fejét az aszfalthabokból, válogatott szitkokat szórva Tónira:

– Azonnal fejezd be! Most rögtön hagyd abba! Ne ugrálj keresztbe! Elég már! Záróra!

Ezért hívják azt a fenyegető, fehér csíkot a feje mögött záróvonalnak. Olyan, akár egy végtelen felkiáltójel.

És amikor ugróiskolát játszol, miféle erő emeli fel a lábad, majd mi vonzza vissza?

Persze hogy a két kis betonhal! A páratlan számoknál Tóni próbál lehúzni a levegőből, a párosoknál Betti lendíti a lábad a magasba. Vagy talán még sose érezted, hogy az egyesnél, a hármasnál és az ötösnél nehezebben megy az ugrás, mint a kettesnél, a négyesnél és a hatosnál? A hetesről nem is beszélve.

És ha színes krétával rajzolsz a betonra, mégis kik vezetnek a kezéd?

Persze hogy a két kis betonhal! Ha kivételesen szépre sikerül a házad, biztos lehetsz benne, hogy Betti besegített, ám ha a krétakunyhó összedől, Tóni rosszkodik a közelben.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Amikor a két kis betonhal nagyon fúj egymásra, fölpuposodik, megrepedezik a beton. Amerre civakodás közben járnak, szűrös hínár tekereg a repedésekben.

Mikor végre lecsillapodnak, és megcirógatják egymást aszfaltuszonyaikkal, foszforeszkáló korallvirág bújik elő a betontengerből.

Ha tehát megpillantasz egy kibomló virágot a betontenger kellős közepén, szaladj oda hamar! Olyankor meglesheted Bettit és Tónit, a két betonhalat kergetőzésük közben.

Köszönd meg nekik, hogy éjjel-nappal védelmeznek utadon, majd add át nekik üdvözetemet, jó?

És hogy mi lesz Tóni maradék két kívánságával? Azt bizony én sem tudom. De ha véletlenül előbb találkoznál velük, mint én, megkérdeznéd Tónitól?

Ha kicsit megsimogatod, talán még felelni is fog.

Megjelenik az *Amikor a kukák világgá mentek* című antológiában (Móra, 2020)

A szörnyeteg

– Bundát nyúzzatok! Prémet hozzatok!! Szörmét akarok!!! – süvítette túl Szörösszívű Szilárd a ködöt köpködő északi szelet. A kiskirály elszenesedett szőnyegekkel teli tróntermében didergett. A jobb kezében szorongatott jogarra és a cserépkályhák tetejére hamuszürke jégcsapok híztak. Ahogy az északi szél átköpdöste a ködöt a bedeszkázott ablakokon, a tejfehér gomolygás azon nyomban feketekávévá masszásodott, majd leülepedett a jégvirágos pókhálókra.

Szörösszívű Szilárd fázott. Nem volt neki elég, hogy hadserege segítségével a birodalom teljes faállományát módszeresen kivágatta és cserépkályháiban elégettette. Még mindig fázott. Az sem volt elég, hogy erőszakkal udvarára hordatta, és magára ráncigáltatta a birodalmában fellelhető valamennyi bélelt és béleletlen kabátot, ütött és kopott dzsekit, felöltőt és leöltőt, eladdig és olyannyira, hogy már mozdulni is alig bírt.

Most a bundásokon volt a sor.

Hiába tiltakozott Szörösszívű Szilárd egy szem lánya, Tűzrölpattant Panni:

– Legalább az állatokat békén hagyhatná, apám! Nem elég magának, hogy a szerencsétlen kérőimet is folyton pucérra vetkőzteti, és magára veszi legdíszesebb ruhájukat?

– F-f-felség! – vágott a szavába fogvacogva az udvari főfáznok. – Új-juj-juj kérő érkezett az udva-va-varba.

– Hogy hívják? – kapta volna fel a fejét Szörösszívű Szilárd, ha a sok sál nem fojtogatja.

– Sz-sz-szörszálhasogató Ottónak, f-f-felség.

– Jól hangzik. Azonnal küldd be!

Panni látni se bírt több ruhátlan, elkékült ajkú királyfit, így hát szó nélkül kisurrant a hátsó ajtón.

Ottó a trónterembe lépve még megpillantotta a királylány ellibbenő vörös hajfonatait. Nyelt egy nagyot, aztán egyenesen Szörösszívű Szilárdhoz lépett. Oldalán kard helyett jókora olló fityegett.

– Felséges királyom, életem-halálom, kesztyűm és kabátom kezébe ajánlom! – hadarta cincogó hangon, és már vette is le tömött pufajkáját, majd egy elegáns mozdulattal a jégcsapos jogarra hajította, mintha csak fogas lenne.

– Tetszel nekem, fiacskám – suttogta Szörösszívű Szilárd. – Van egy ajánlatom. Ha egy órán belül mind egy szörszálíg idehozod nekem királyságom összes bundáját, prémjét és szörmáját, tiéd lehet a fele.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- A bundának, prémnek és...
- A királyságonak, te fajankó!
- Nem Jankó, Ottó – helyesbített a királyfi.
- Te aztán tényleg szórszálhasogató vagy – csóválta volna a fejét Szőrösszívű Szilárd, de a sálak, ugye. – Na, áll az alku?

– Tartsa meg a királyságát, felség. Nekem a lánya keze kell.

Tűzrőlpattant Panni a hajdani erdő helyén bolyongott. A csonka facsonkok között riadtan összebújtak a szőrmók mókusok, parókás rókák és torzonborz borzok.

A birodalom kabát nélkül maradt, megfélemlített lakói fogvacogva körbevették az állatokat.. Kezükben kardpengék, nyílvesszők és puskacsövek reszkettek, a farzsebekből pillangókések röppentek a magasba.

Panninak könnyek szöktek a szemébe, de azonnal jéggé is fagytak az arcán.

A távolban hirtelen ezüstös fény villant.

A szél, mintha elvágta volna.

Nyissz.

Nyassz.

Nyussz.

– Mi a szösz?! – kiáltott fel Tűzrőlpattant Panni. A nyúzott arcú emberek és a nyúzatlan bundájú állatok még fogvacogni is elfelejtettek. A letarolt erdő közepén egy nyiszlett alak állt szétterpesztett piszkafalábain, egyik kezében természetes ollóval, a másikban meg egy frissen lenyisszantott, pontosabban lenyissz-nyassz-nyusszantott oroszlánsörénnyel.

A sörény gazdája, aki nem melleleg az állatok koronázatlan királya volt, megszeppenve csücsült a piszkafalábú mellett. Amikor kiszepkenkedte magát, tekintélyt parancsolóan elbődült:

– Mit műveltél, emberfia? – azzal felhúzta épen maradt szemöldökét, mintegy magyarázatot követelve. A többiek – vagyis Tűzrőlpattant Panni, a nyúzott arcú alattvalók és a nyúzatlan bundájú állatok – mind egy szálig követték példáját. Ennyi felhúzott szemöldököt még nem látott a világ!

A piszkafalábú a változatosság kedvéért összeráncolta a szemöldökét, majd hajmeresztően magas hangon szónokolni kezdett:

*– Ha már minden tagod hasogat, ó,
jön Ottó, a Szórszálhasogató!
Nem kell se penge, se nyíl, se sörét,
csak nyisszantsunk le pár ezer sörényt!
Süljön meg a király, ha ezt akarja!
Véget ér majd végre a prémuralma.*

Az állatok koronázatlan királya bölcsen bólintott. A többiek – vagyis Tűzrőlpattant Panni, a nyúzott arcú alattvalók és a nyúzatlan bundájú állatok – egymásra sandítottak. Aztán – sitty-sutty – surrogni kezdtek a – nyissz – pillangókések – nyassz –, hasadtak a szórszálak – nyussz. Egy jó fertályóra elteltével ott kopaszlott szélesen vigyorogva a birodalom valamennyi lakója. Még a szőrmók mókusok, parókás rókák és torzonborz borzok is.

Egyedül Tűzrőlpattant Panni tűzpiros hajfonatai maradtak sértetlenek.

– Irány a palota! – adta ki az utasítást a királylány.

A szörmenet elindult. Olyan szélsebesen szállították a sok bundát, prémet, szőrmét és effélét, hogy félóra múlva ott tornyosultak mind egy szórszál a palota udvarán.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

– F-f-felség! Sz-sz-szörszálhasogató Ottó újra itt va-va-van! – jelentette az udvari főfáznok. De ezúttal nem a hidegtől vacogott, hanem félelmében. Ennyi dühös szempárt még nem látott a világ!

Szörösszívű Szilárdot azonban mindez hidegen hagyta. Szörös szíve mágnesként vonzotta magához a sok sörényt és bundát, göndör és bodor hajzatot, kackiás bajuszt és tömött szakállat.

– Sülj csak meg, te szörnyeteg! – harsogta egy emberként, illetve egy állatként a szörtelen, bundátlan tömeg. Szörösszívű Szilárd nőttön-nőtt, eladdig és olyannyira, hogy szétfeszítette a trónterem megfeketedett falait, és hatalmas szörgömböccé kerekedett.

De nem sült meg, ahogy Ottó remélte. Gonosz vigyor ült ki az arcára, és azt hörögte:

– Gratulálok, fiacskám. Elnyerted a lányom kezét. Most már, hogy minden meleg az enyém, úgyszólván mind halálra fagytok!

– Valamiről megfélemedeztettem, apám – szólalt meg Panni éles hangon. Kikapta Ottó kezéből az ollót, és – nyissz-nyassz-nyussz – tőből levágta tűzpiros hajfonatait. A varázserejű tincsek körbefonták és lángba borították a szörgömböccöt, amely magatehetetlenül gurulni kezdett. Egyenesen Szörszálhasogató Ottó tühegyes ollójába.

Bamm!

Szörösszívű Szilárd ádámkosztümben robbant ki a szörgömböc közepéből. Azóta is repül. Olyan messzire, ahol a madár se jár. A szörnyeteg prémuralmának – nyissz-nyassz-nyussz – befellegzett.

Közben – hogy, hogy nem – mindenkire visszazsálingózott a maga szörzete, aztán gazdára találtak a bélelt és béleletlen kabátok, ütött és kopott dzsekik, felöltők és leöltők is.

Szörszálhasogató Ottó letérdelt az újdonsült királynő előtt, és azt cincogta:

*– Panni drágám! Ha szeretnéd,
együnk egy tálból cseresznyét,
s igyunk egy pohárból kólát!
Itt a kezem, nem disznóláb.*

Panni fülig vörösödött, ahogy az udvari etikett megkívánta. Aztán belecsapott Ottó tenyerébe, és nem is igen engedte el többé a kezét.

Első, avagy Szörszálhasogató Ottó és Tüzzrőlpattant Panni világraszóló lakodalmat csaptak. A palota romjaiból máglyát gyűjtöttek, és együtt ropták körülötte a táncot a szörmök mókusokkal, parókás rókákkal és torzonborz borzokkal. Még most is ropják, ha ugyan bírják szusszal.

Megejelent a *Egyszervolt... Meseantológia* című kötetben (Csimota, 2014)

Tüsi, a tűznyelő sárkány

Hol volt, hol nem volt, az áramszüneten túl, de a világhálón innen, valahol a memóriám legmélyén tengődött egy hetvenöt tagú sárkánycsalád. Sopánkodott is Sárkánymama Sárkánypapának mind a huszonnégy fejével. Hogyne sopánkodott volna, akadt ott éhes száj untig elég! Egy tucat gyerekének tizenkét-tizenkét feje nőtt, két tucatnak hét-hét, három tucatnak éppen három-három, a legkisebb sárkánykölyök meg egyfejű volt. Ezt adjátok össze!

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Az egyfejű vakarcs lett a család fekete sárkánya. Micsoda fejetlenséget okozott, mikor kidugta egy szem kobakját a sárkánytojásból! Ahelyett, hogy elbődült volna, mint egy rendes sárkánybébi, tüsszentett egy hatalmasat:

– Haa-aap-cii!

Akkora lángcsóvák csaptak ki a száján, hogy a többi sárkánytojás – hipp-hopp – rántottává sült. De még a náthás újszülött taraja is jól megpörkölődött. Mire eloszlott a füst a sárkányfészekben, csak néhány csalé túske meredezett a feje búbján. Testvérei rögtön Tüsinék kezdtek csúfolni, és attól fogva folyton tüzet fújtak rá, ha csak meglátták, de ez Tüsit cseppet sem zavarta. Sőt! Olthatatlan étvágygal nyelte a lángokat, és pár hét alatt a többiek fejére nőtt, pedig egy korty sárkánytej se ment le a torkán. Naphosszat a családi tűzfészek szívében, Sárkánymama tűzhelye körül sertepertélt, lángnyelvével az izzó üstök szélét nyalogatta, majd befúrta magát a hamuba, és a gyomrában égő tüzet emésztette.

Sárkánymama egy napon tetten érte Tüsit tűznyelés közben. Füstölgött mérgében.

– Ó, te sárkányok szégyene! Hát ezért marad mindig nyers a vacsorára sült mázsányi lángos. Nem elég, hogy csak egy fejed van, még az is máshogy jár, mint kéne?! A sárkányok fújják a tüzet, nem magukba szívják, mihaszna kölyök.

– Mit tehetnék, Sámama? – felelte Tüsi lesütött szemmel. – Nagyon fáj a torkom, a tüzecke melegíti. Haa-aap-cii!!

A félig sült lángosok Tüsi tüsszentésétől – sitty-sutty – szénné égtek.

– Na megállj, fogsz te még koplalni! – rivallt rá Sárkánymama, azzal nyakon csípte torkos csemetéjét, és úgy kipenderítette a konyhából, hogy a lába se érte a földet. De addigra már a teljes testvérsereg odadugta mind a három, hét meg tizenkét fejét. Egy sárkányként zúgták kedvenc gúnydalukat:

*Tüsinék minden tűz szent,
de ha rátör a nátha,
és – hapci! – egyet tüsszent,
iszkolj, fuss, ne nézz hátra!*

Tüsi bánatában elpityeredett, de könnyek helyett ezüstös szikrák potyogtak a szeméből. Lecsüngő szárnyal suhant el a családi tűzfészek fölött, és még hallotta a többiek viháncolását.

*Haha, hapci, bruhaha!
Leégett a taraja.*

Ahogy átlépte Sárkánypapa területének határát, elbujdosott a kíváncsi tekintetek elől. Nappal erdők mélyén, barlangokban húzta meg magát, éjjelenként pedig korgó gyomorral leste a látóhatárt. Mikor felvillant egy-egy távoli tábor tűz fénye, Tüsi hangtalanul fölé szállt, és mohón magába szippantotta a lángokat. A tűz körül kuporgó vándorok szájtátva figyelték, ahogy a fénynyalábok az égbe nyúlnak, majd nyomtalanul eltűnnek. Kísérteties szárnyasuhogás töltötte be a rájuk szakadó sötétséget.

Futótűzként terjedt a hír, hogy a rengetegben kóbor szellemek tanyáznak, és minden fényt kioltanak maguk körül. A közeli város tűzoltóparancsnoka hitte is, nem is a mendemondákat.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Néhány cimborájával tábort vert kedvenc tisztásán, és jókora tüzet rakott, hadd jöjjenek azok a fránya szellemek.

Tüsi már három napja egy falatot sem evett, ezért úgy hatott rá a sötétben imbolygó fény, mint egy tevehajcsárra a sivatag közepén feltűnő oázis. Vad szárnycsapásokkal szelte át az erdőt. A tisztás fölé érve ínycsiklandó illat csapta meg az orrát, a tűzoltóparancsnok ugyanis kitűnő konyhaművész hírében állt. Éppen pirospaprikát adagolt a bográcsgulyáshoz, mikor Tüsi nagy dérrrel-dúrral a lángokra vetette magát. Volt tűz, nincs tűz.

– Hát tényleg igaz! – suttogetta a tűzoltóparancsnok, és meglepetésében paprika helyett nagy adag borsot szórt a gulyásba.

– Haa-aap-cii!!!

A pillanatnyi vaksötét után egyszeriben nappali fényesség támadt. Tüsi akkorát tüsszentett, hogy a lángba boruló erdő megvilágította lesoványodott testét.

– Ez nem is erdei szellem, csak egy sárkánykölyök! – harsogta a tűzoltóparancsnok. – Gyerünk, kapjuk el!

Tüsi nagyon elszégyellte magát. Esze ágában se volt felgyújtani a környéket, és minden erejével igyekezett megfékezni a tüzet. Így nem vette észre, hogy egyenesen üldözői karjaiba repül. A tűzoltóparancsnok maréknyi csapatával a földre rántotta, majd egy leégett facsonkhoz kötözte Tüsit, de ő még akkor is a tüzet oltotta. Hosszú lángnyelvével megnyalagatta a fák koronáját, mire a tűz egy szempillantás alatt szertefoszlott.

Az erdő hirtelen elcsendesedett. Aztán az emberek egymás szavába vágva kezdtek kiáltozni:

– Egy tűzfaló...

– Egy tűznyaló...

– Egy tűzevő...

– Egy tűznyelő...

– SÁRKÁNY!!!

– Tüsinék hívnak – felelte zavartan a fogoly. – Ne haragudjatok, nem akartam rossz fát tenni a tűzre. Vagyis rossz tüzet tenni a fára...

– Én is épp elég borsot törtem az orrod alá – mondta a tűzoltókapitány megenyhülve. –Figyelj csak, Tüsi, van egy ajánlatom! Téged az Isten is tűzoltónak teremtett. Csapj a tenyerembe, állj be közénk tűzoltónak! Felhagyhatsz a bujkálással, és lesz bőven élelem is.

Tüsinék se kellett kétszer mondani. Örömeben szétfeszítette a testére tekert köteleket, és akkorát csapott a tűzoltóparancsnok tenyerébe, hogy majd szörnyet halt szegény. De nem olyan fából faragták, hogy bármi teremtménytől berezeljen. Vidáman feltápáskodott a földről, és Tüsi hátára ülve a város felé indult.

Hajnaltájt érték a főtérre, ahol kisebb riadalom támadt, mikor megpillantották a tüskésbőrű sárkánykölyköt, de a nagy tiszteletben álló tűzoltóparancsnok gyorsan lehűtötte a kedélyeket. Attól fogva Tüsi a tűzoltóság garázsában húzta meg magát, a locsolókocsi mellett. Ha sokáig nem érkezett riasztás, akkor felcsapott kéményseprőnek. Háztetőről-háztetőre röppent, lángnyelvével kipucolta a kéménykürtöket, majd egy átlagos tüsszentéssel begyűjtötte a kandallókat. Hamar megszerették és befogadták az emberek.

Tüsi születésnapjára a tűzoltóparancsnok saját kezűleg sütött egy óriási tortát, tele gyertyával. A sárkánykölyök azonban hozzá se nyúlt a mennyei csemegéhez, csak a gyertyák lángját szippantotta magába. Azóta is boldogan él, ha meg nem – haa-aap-cii!

Megjelent a Csodaceruza 55. számában (2012)

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

BÉBIKÖNNYŰ – mondókák, dalok, babafrázisok (munkacím)
[körülbelül 50 vers, minimum 750 verssor]

Tornáztató

Ne csak lábon és kézen kússz,
te örökmozgó gézengúz!
Rúgkapálj, te pici grizli,
megtanítlak biciklizni.
Kalimpálj csak, egy, két, három,
repülj, rigóm, hét határon!
És az úszás se piskóta.
Tempózz szépen, te kis fóka!

Levente

Hol csöndes
csecsemő,
hol meg e-
levenke.
Gógicsél
a neved,
Levente,
Levente.

Komornak
tűnik, az-
tán mintha
nevetne,
ha nevé-
n szólítom
kisfiam:
Levente.

Szeretet-
táplálék,
édes é-
lelem, te!
Jóllakom,
hogyha csak
rád nézek,
Levente.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Ha éhes,
és zengő
hangját fel-
emelte,
időbe
telik, míg
elcsitul
Levente.

Kis bárány,
aki az
ókori
Levante
termékeny
tájain
legelne,
Levente.

Szülei
féltik, hogy
a falat
leмент-e,
trójai
falovat
is enne
Levente.

Ó, az e
mosolya!
Minden báj
bevetve:
arcán két
gödröcske,
Levente,
Levente.

Csupa l,
csupa v,
csupa n,
csupa e,
cuki fej,
cumi, tej,
anya fej,
Levente.

És milyen
a színe?
Hát vidám
fekette!
Egy kölyök-
labrador
bundája,
Levente.

Alvás és
ébrenlét;
tente, ba-
ba, tente.
Kimosott
pelenka
illata,
Levente.

Orcája
hajnalpír,
bíbor nap-
lemente.
Életem
végéig
szeretlek,
Levente:

ősszel és
tavasszal,
nyaranta,
telente.
Levente,
Levente,
Levente,
Levente.

Büfizzető

Kinyomja vekkerét apád,
karját buksidra fekteti,
és már aludna is tovább –
büfizzél szépen, kis Levi.

Szájába beröppen a légy,
testét egy szúnyog csipkedi.
Hajnalban sajnós lusta még.
Büfizzél szépen, kis Levi.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Felriasztott a villamos?
Hát hörpölj tápszert, isteni!
Akár a tej, oly illatos.
Büfizzél szépen, kis Levi.

Alszik a fotelben anyád,
Fejőgépét büfizteti.
Lárma nincs! Nagyra tátsd a szád:
büfizzél szépen, kis Levi.

Alszik a légzésfigyelő,
a bébiőr mesél neki,
míg álladra dús pihe nő...
Büfizzél szépen, kis Levi.

Atommagfizikus leszel,
lehet egy bébi is zseni.
Hát apa mikor alszik el?
Büfizzél szépen, kis Levi.

A BÚS BÉBICSŐSZ DALA

Kati rosszcsont
kicsi lány,
amikor tud,
kicsinál.

Vigyorog rám
a kicsi,
de ha rájön
a csiki:

kap a hónalj,
kap a talp –
csikiz, míg a
csata tart.

Ha gyümölcs van
vacsira,
sosem éhes
Katika.

Mit eszik meg?
A csokit.
De veszettül
vicsorít,

ha a rossz fog-
kefe jön.
Becsinál a
kűszöbön.

A fogak közt
lepedék,
pisifoltos
lepedők,

teletöltött
pelusok,
nekem ez már
bazi sok.

De ha végre
aluszik,
odagyűlnek
a puszik:

kap a homlok,
kap a haj –
tűneményes
ez a csaj!

Harcművész hajnali éneke

bumm
bele
szaltózik
kesze-kusza
álmomba
gyakorol a
vad nindzsa
püföli a
párnákat
a hasamon
ugrálgat
le-le
bumm

Hangmérnök déli éneke

fújj
bele
hadd szóljon
fafurulya
és pánsíp
delet üt a
csinglingling
amikor az étel fő
nyekereg a
nagybögő
kaja
fujj

Hős bűvár esti éneke

mély
ez a
tengerszem
kerülete
fürdőkád
de feneke
nincs is tán
lemerül a
hős bűvár
ha valaha
felbukkan
jön az
éj

Hegymászó éji éneke

csúcs
ez a
kiscsávó
ide-oda
fölmászik
anya öle
völgyatlan
nagy hajja
őserdő
apa nyaka
bölcshegyhát
feje
csúcs

KETTŐZŐDÉS (munkacím)

[körülbelül 40 vers, minimum 750 verssor]

Ijesztő madár

Láttam nyáron a nagyiéknál
egy ijesztő madarat.
Szalmakalapot hordott,
meg egy szakadt flanelinget.
A többi madár félt tőle,
de én nem, mert hasonlított
a nagyapára.

Hagymakupola

A templomunknak
hagymakupolás tornya van –
magyarázza anyu.
Most már értem,
miért könnyezik a nagy szeme
vasárnaponként.

Földgömböc

Ezek a gömböcök
szeretnek ellentmondani.
Na nem úgy, ahogy én szoktam
a nagyinak, ha a keserű
narancslekvárjával kínál.
Ezek a gömböcök
az egész világgal vannak
ellentmondásban.
A kiscigány például
nem is kicsi, mert
úgy telezabálja magát,
hogy nagyobb lesz
a nagyiék házában is.
A földgömböc meg
elfér a szekrény tetején,
pedig az egész földkerekség
ott terpeszkedik
a dundi pocakján.
Ha jól megforgatom,
még a nagyapa arca is
kikerekedik belőle.

Ádi Dávidzon

Nagyapa álma
egy olyan berregős motor volt,
ami sokkal hangosabb,
mint amilyen gyors.

Én is sokkal hangosabb vagyok
az első kétkerekűmön,
mint amilyen gyors -
addig berregek, míg el nem
tanyálok.
Akkor meg tiszta erőből
felbögök.

És nagyapa álma miatt
ráírtam a fémvázra
alkoholos filccel, hogy
Ádi Dávidzon.
Azért a saját nevemmel,
mert még csak arra tanított meg
a nagyfi.

Villanykapcsoló

Éjszakánként
nagyapa leoltva hagyta
a kinti villanyt,
nehogy felébresszen
a mosdó felé menet.

Ha elárultam volna,
hogy örökös csoszogásával
úgyis mindig megzavarja az álmomat,
nyugodtan használhatta volna
a kapcsolót,
nem kellett volna
percekig szöszmötölnie.

Most meg,
hogy éghetne a villany,
csak azért se kapcsolom fel,
bármennyire félek is a sötétben,
inkább vakon csoszogok a mosdóig,
és percekig szöszmötölök.

Úton-útfélen

Rikítószárga nejlonszákba dobáltuk
nagyapa ruhagyűjteményét.
Még akkor is bolyhosszürke mellényeket
meg kinyúlt melegítőket hurcolt haza,
amikor már elment
a kedve a reggeli borotválkozástól,
és mákostosza-szerű szakálla nőtt.
Aztán betették egy dobozba,
a felpuffedt nejlonszákot pedig
Máltába vagy hova szállították.
Azóta úton-útfélen
nagyapa bolyhosszürke mellényeibe
meg kinyúlt melegítőbe öltözött,
mákostosztás szakállú,
szomorú bácsikba
botlok.

Szeresd felebarátnódet...

szeresd felebarátnódet
mint tán magadat
testükben elgyengülőket
szereti így a daganat

hozzád nő lassan szervesül
jelentés ő és hangalak
tekintetében szarvas ül
agancsa pár szempillanat

Kettőződés

a távolban töltött napok
kétszeresen számítanak
emlékektől nyirkos falak
szájából kiforduló falat
ráncosra ölelt paplanok

egy hónapot kéne várni
mégis mintha kettő volna
légy kortyolhat így a borba
képmásában fuldokolva
hogyan tudná szárnyát kitárni?

Vak történet

az elvétett
lövés nem vész el
átsuhan a vadlibagágogáson,
krátert fakaszt a hold felszínén
leteríti a szomszédos erdőben gombászó családapát
beszakítja egy angyal szárnyát
tesz egy kört és visszamászik
a puskacső méhébe
míg anyja újra
elvetéli

Anyanyelv

ízlelőbimbók bágyadt illata
mint a földön szétázó avar
felszínének fémforgács-állaga
mint egy árva rozsdálló csavar
körötte nyálbuborékok tánca
mint hajó vizet ha felkavar
táplál a nyelv tündöklő zománca
mint hazád mely ápol s eltakar

Net-szonett

megint ez a novemberszürke reggel
elbóbiskolnék de pittyeg a skype
fel is riaszt mint mobilon a vekker
s a szürke pötty nevednél zöldre vált
de rég tartottam kezemben két kezed
de laktató most minden hangfoszlány
hiányoztál nekem mint az ékezet
a chatből el kell menned csók offline
fotód maradt utánad könnyű desszert
szívem tovább hiába skype-ozott
a távolságot mint egy ócska kábszert
magamba löttem én elátkozott
felsebzett ahogy hiányod markolom
vak egér mászott pixeles arcodon

Tapogató

tested domborzati viszonyait
nagy vonalakban ismerem

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

na nem minden szegletét
épp csak annyira
hogy otthonosan mozogjak
benned

a szembogarad szárnyában verdeső titkok
jobban izgalomba hoznak
mint a kéjtől kivillanó fogaid között
átszüremlő fáradt levegő

gondosan epilált lábaidnál szívesebben
tapogatnám végig egyszer
gondosan epilált
gondolataid

Tátogató

eltátogott vallomásaim
igazgyönggyé sűrűsödnek
fülkagylódban

sikamlós bókjaimba
belepirulnak
sellőpikkelyeid

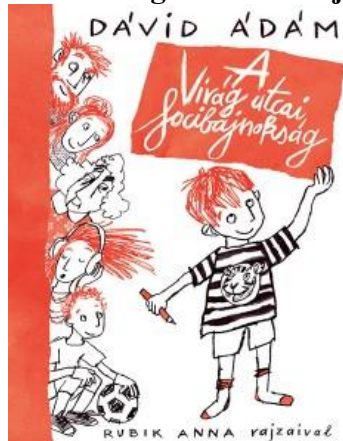
lihegésünk levegőbuborékai
egymásba harapnak

lassan megikrásodsz tőlem
mint a kaptár falára kövülő
mézhártya

PUBLIKÁCIÓS LISTA

ÖNÁLLÓ KÖTETEK

– A Virág utcai focibajnokság, Rubik Anna rajzaival, Pagony Kiadó, 2011, 2014

Fülszöveg

A Kovács családban senki sem egyszerű eset. Nagyi a női futball koronázatlan gólkirálynője és nyugalmazott edző; Apu rötszakállú, hallgatag zeneszerző; Anyu az elsózott levesek és a pólókészítés szakértője; Gerda a gitártépés mestere és Small Paul-őrült; Milán bőgőmasina és csodakapus; Koppány pedig a világ legnagyobb koppelóművésze. Hétpetteyes pillangót megtejfogó tigris koppel, és Milán füzetét is összekoppelja. Aztán a Virág utcai focibajnokság döntőjén koppelási mániája miatt baleset történik, és az otthoni harmónia egy csapásra szertefoszlik.

Képes lesz-e Koppány újra összekovácsolni a Kovács családot? Ki tudja-e húzni Aput Apátiából? És győzelemre viszi-e a Tejfogú Tigriseket a virág bajnokságon?

Videó

A Virág utcai focibajnokság | könyvajánló

Kritikák, recenziók

POMPOR ZOLTÁN: *Kipp, kopp, koppelok*

„Dávid Ádám első regényének, A Virág utcai focibajnokságnak a középpontjában látszólag egy kisfiú, Kovács Koppány áll, ám az univerzum centruma mégsem ő, hanem Nagyi, aki mindenható erejével egyben tartja a családot, kozmoszt teremt a káoszból, sugárzásával élteti a körülötte élőket. De mi lesz a Virág utcával, ha egyszer kialszik ez a fényes csillag? [...]

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Túlságosan egyszerű, ráadásul patetikus is lenne *A Virág utcai focibajnokságról* azt állítani, hogy az élet nagy kérdéseivel foglalkozik.

Szerencsére a könyv szerzője, Dávid Ádám keveset moralizál, ehelyett inkább mesél és játszik. Egy kivételes család életének kivételes epizódjába pillanthatunk be a segítségével.

Forrás: prae.hu | 2012. március 22.

LOVÁSZ ANDREA: *ARC-MÁS-KÉP(P)* – szerzők: Dávid Ádám

„A Virág utcai Koppánynak és családjának a kalandjai látszólag leginkább a fociról szólnak, ám valójában egy kedves, hóbortos nagymama körül bonyolódnak. És hát ez egy érzelemgazdag, kedves, több generációs szeretni való családi mese – kicsit szeleburdi családos, kellemes utánérzésekkel.”

Forrás: Könyvmutatványosok | 2012. január 11.

BOTH GABI: *Dávid Ádám: A Virág utcai focibajnokság*

„Az első kötetes Dávid Ádám rögtön egy meseregénnyel kezdte pályafutását. Akik érdeklődnek a gyerekirodalom iránt, biztosan hallanak még róla. A Virág utcai focibajnokságban a vörös hajú Kovács szülők és szintén vörös három csemetéjük cseppet sem átlagos mindennapjainak lehetünk tanúi. [...] Az apa „Apátiája”, a nagyfi megöszülése, azaz Koppány szerint „megtélülése”, a sok koppolás, a „Majd meglátjuk, ki nevet a vébén” kiszólások egy felszabadult író sejtetnek, aki élvezettel és humorral mutatja meg anyanyelvünk játékosságát. Mindez nem megy a történet rovására, a fejezetek sem túl hosszúak.”

Forrás: meseutca.hu | 2011. december 20.

TURAI JULI: *A nagy koppolás*

„Én az olyan könyveket szeretem, amikben ütős történet van. A Virág utcai focibajnokság első oldalán rögtön a rejtélyes koppolás jött szembe, meg tejfogú tigrisek és héptettes pillangók. Bár a nyelvi játékok sincsenek ellenemre, de a jó történet a lényeg. Dávid Ádám könyve pedig egy rendes ifjúsági regény, rendes történettel.

Koppány koppolása, Nagyfi stoppolása és megtélült haja - ami nem megöszült - a mese részei: olyan visszatérő fordulatokká válnak, amelyekben bővelkedik minden családi szótár. A közös nyelv, az összekacsintás, a belső poénok teszik az olvasó számára élővé a Kovács családot, és a közös nyelv útján részesei leszünk ennek a piszkálódó, de összetartó társaságnak.”

Forrás: pagony.hu | 2011. december 16.

Interjúk

SÁNDOR CSILLA: *Interjú Dávid Ádámmal*

S. Cs.: *Aki valamennyire is ismer, tudja rólad, hogy szereted a gyerekkönyveket. Mikor határozod el, hogy nemcsak kritikát, hanem gyerekkönyvet is fogsz írni?*

D. Á.: Legfőbb mesterem, Lázár Ervin hetvenedik születésnapjára Mesebeli köszöntés címmel írtam egy rövid mesét. Utólag visszatekintve nem véletlen, hogy a Csodaceruzában sem kritikával debütáltam, hanem ezzel az írással. Amikor kézbe vettem a lapot Réber László rajzaival, akkor éreztem át először, hogy az írás képes életre kelni. Azóta számos illusztrátorral volt szerencsém együtt dolgozni, és mindig hatalmába kerít a közös alkotás élménye. Rubik Annával is nagyon izgalmasan telt a munka: rengeteg hasznos észrevétele volt a szöveggel kapcsolatban, és végigbábáskodhattam, ahogy a kézirat kötetté formálódik.

Forrás: gyermekirodalom.hu | 2012. május 20.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

GYÖRI HANNA: *Te már tudsz koppolni?*

Gy. H.: *Dávid Ádámot, A Virág utcai focibajnokság szerzőjét arra kértük, hogy asszociáljon a könyve pár mondatával kapcsolatban. Olyan mondatokat kerestünk, amelyek szerintünk a szöveg leglényegesebb motívumait sűrítik össze. Ilyen a koppolás, ez a sokértelmű jelkép és cselekvés [...]*

„Kovács Koppány, mióta az eszébe jutott, élt-halt a koppolásért.”

D. Á.: Sokan kérdezték már tőlem, hogy mi a szöveg a koppolás. Nehéz lenne meghatározni vagy körülhatárolni a jelentését, és nem is áll szándékomban, hiszen elvonná az egész varázsát. Kérdezzétek inkább Koppányt, aki biztosan szívesen megmutatja koppagyűjteményét. Ott van mindjárt a pillangó és a hétpettyes katica kereszteződéséből összekoppolt hétpettyes pillangó, vagy a kardfogú tigris koppolt kölyke, a tejfogú tigris. Meg aztán Koppány szerint Nagy hajja nem megöszült, amikor vörösből fehérre váltott, hanem megtélült. És még sorolhatnám.

Pofonegyszerű, igaz? A Kovács családban mégis meg akarják értetni Koppánnyal, hogy a koppolást csak ő találta ki, hogy nincs is olyan szó, meg hogy különben is. Erre ő persze bátran kiáll az igazsága mellett:

„Ha a Nagy folyton lyukas zoknit stoppol,
Milán meg folyton a focipályán tombol,
ha Apu folyton a szobájában komponál,
Anyu meg a ház előtt folyton gazt kapál,
ha Gerda folyton gazt zabál, mint a disznó,
akkor én meg folyton koppolhatok,
puktum.”

Forrás: pagony.hu | 2011. november 26.

Részlet

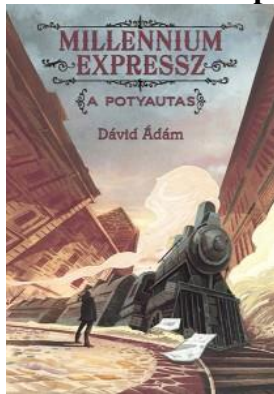
6. fejezet, amelyben Milán is koppolni kezd, és a Kovács család végre ebédhez ül

„Nagy, mióta az eszébe jutott, élt-halt a fociért. Részt vett az első amatőr női futballklub megalapításában. Az ország egyetlen lánycsapataként akkor még csak a fiúk ellen játszottak. És hogy állta-e Nagy a sarat? Mi az, hogy! A bajnokságban évekig ő volt a gólkirálynő.

Nyugdíjas éveire pedig ő lett a Tejfogú Tigrisek edzője. A környéken mindenki gólkirálynőnek hívta, és úgy is tekintettek rá, mint egy igazi királynőre. Délutánonként kiült az erkélyre, méltóságteljesen szájához emelte sípját, és onnan vezényelte a futóedzéseket, vagy botjára támaszkodva büszkén végigvonult a Virág utcán, egészen a pályáig.”

Forrás: pagony.hu | 2011. november 11.

– Millennium expressz – A potyautas, Tilos az Á Könyvek, 2013

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Fülszöveg

„Mikor Teri kidugta fejét a csatornából az Oktogon közepén, elsüvített mellette egy gőzmozdony. Amennyire a hajnali ködben ki tudta venni, a mozdony egy tucat vagont húzott maga után.”

Milyen vonat halad át Budapest szívéen? A Millennium expressz! Még sosem hallottál róla? Akkor itt az ideje! Teri sem tudott az árva gyerekeket mentő vonat létezéséről, amíg rajta nem találta magát. De ő a híres Zsolnay családból származik, és élnek a szülei! Miért vette fel a Millennium? Mert üldözi valaki, akiben megbízott. A vonaton azonban menedékre és barátokra lel. Közben üldözője egyre közelebb kerül hozzá, és az egész szerelvény veszélybe sodródik...

Dávid Ádám regénye 1896-ban játszódik – tele kalanddal és szerelemmel.

Videó

Millennium mozi | I. epizód | Vonat az Oktogonon

Recenziók, kritikák

NÉMETH ESZTER: *A vágány mellett, kérjük, vigyázzanak!*

„A könyv több szempontból is erősen hasonlít Timothée de Fombelle *Vangójára*, olyannyira, hogy néha kimondottan a magyar Vangónak éreztem Zsigát, és a cselekményben is szoros párhuzamok vonhatóak, de ez nem is lenne baj, sőt! Zsiga és Vangó is árvák, származásuk, születésük körülményei titokzatosak. Nevelőiket is titok lengi körül. Mindketten kedvelik a magasban lévő, veszélyes helyeket, ahol nagy biztonsággal mozognak. Nehezen bíznak meg másokban, kamaszként mindkettejüket nem csupán érdekelni kezdi, de utol is éri a múltjuk. Mindkét regény cliffhangerrel ér véget, és a második kötetek New Yorkban folytatódnak. Dávid Ádám összetettebb karaktereket teremt, mint Fombelle. Képes jobban megmutatni tetteik mozgatórugóit.”

Forrás: prae.hu | 2014. február 16.

TOROCZKAY ANDRÁS: *Dávid Ádám: Millennium Expressz - A potyautas*

„A képregényrajzoló Futaki Attila készítette borítóból már sejthető: a századfordulón játszódik a sztori. A címszereplő egy különös gőzvonat, amely ugyanakkor egy bármilyen sínen közlekedni képes száguldó árvaház.

Vezetője a gépkarú, öreg Kazán, de az igazi főhősök a tizenkétpluszos kölykök és az életükre törő gonoszok. A szerző igényes nyelven ír, a kalandok és szerelmek megjelenítésében erős, de a regény nem hibátlan.”

Forrás: [Magyar Narancs](http://MagyarNarancs.com) | 2014. március 13.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

WITTMANN ILDIKÓ: *Vonatromantika*

„A szereplők közül azok a legérdekesebbek a számunkra, akiket inkább a sötét oldalhoz tartozónak vélünk: az ő esetükben Dávid Ádámnak sikerül felvillantania az írói empátia erényét, motivációik feltárásával plasztikussá teszi a figurákat. A jó és a rossz küzdelme, azt láthatjuk, a személyiségen belül zajlik – ennek bemutatása pedig modernné teszi a történetet.”

Forrás: gyermekirodalom.hu | 2014. február 5.

KOVÁCS TAMÁS: *Hajsza a vonaton*

„A századforduló Budapest történelmének talán legizgalmasabb korszaka. Se előtte, se utána nem látott fejlődés, pezsgő világvárosi élet. Millenniumi lázban ég az egész város, építkezések mindenütt. Jó ötletnek tűnik erről a korról írni könyvet: mindenki tud róla valamit, de egészen biztosan nem mindent. Rengeteg érdekes dolog történt akkor, és ma is lépten-nyomon belebotlunk ennek az időnek az emlékeibe. Még jobb ötlet ifjúsági könyvet írni, gyerekeknek bemutatni valamit a századfordulóból. A témával könyvek százait lehetne megtölteni. Dávid Ádám csak egyet tölt meg, de azt alaposan.

Van itt minden. Földalattiban menekülés az átadás napján, Konstantinápoly mulató, Millenniumi kiállítás, Feszty-körkép, rövid elmélkedés a dekadenciáról. Én, mint Budapestet és a századfordulót különösen szerető ember nagyon élveztem ezt [...]”

Forrás: pagony.hu | 2013. december 16.

Interjúk

AYHAN GÖKHAN: *Megkérdeztük Dávid Ádámot*

A. G.: *A Millennium expressz című ifjúsági regényed izgalmasnak ígérkező könyv, már amennyire az olvasott részletekből meg tudtam ítélni. Hogy született az ötlet?*

D. Á.: Kovács Eszter, A Virág utcai focibajnokság című első könyvem szerkesztője hívta fel rá a figyelmemet még évekkkel ezelőtt, hogy a (kis)kamasz korosztálynak nincs a piacon olyan kalandregény, amelyben a vonat komolyabb szerephez jutna. Mivel én is mindig nagy élvezettel utaztam vonattal, gondoltam, ez valóban izgalmas helyszíne lehetne egy kalandregénynek, csak hogy eleinte nem akart összeállni a koncepció, hiszen egy átlagos vonaton az utasok néhány óráig, maximum pár napig utaznak, majd elhagyják a szerelvényt. Hosszas töprengés és milliónyi változat után aztán lecövekeltem a guruló árvaház koncepciója mellett: a Millennium expressz ugyanis attól különleges, hogy utcára került kölyköknek nyújt új otthont, illetve életveszélybe sodródott gyerekeket is felvesz.

Forrás: barkaonline.hu | 2014. április 04.

GYŐRI HANNA: *Gőzmozdony az Oktogonnál – Interjúnk Dávid Ádámmal*

Gy. H.: *Izgalom és a gyerekek hétköznapi, koleszos élete váltakozik a fejezetekben – hogy alakult ki a könyv dramaturgiája? Melyiket miért volt jó írni?*

D. Á.: Nagy fejtörést okozott, hogy ha komolyan vesszük a vonat alapfunkcióját (eljuttatni valakit A-ból B pontba), és az egész történet az utazás köré szerveződik, hogyan tudom a karaktereket az expresszen tartani. Így jutottam el a mozgó árvaház ötletéig. A kerekeken guruló iskola lehetővé tette, hogy a kalandok ellenpontjaként folyamatosan hétköznapi, minden diáknak ismerős helyzeteket látunk. Az arany emberpéldául a Millenniumon is kötelező olvasmány, és Zsiga ugyanúgy kínlódik velem, mint manapság a diákok. Annyi a különbség, hogy az expressz hetekig az igazi Senki szigetén időzik, így aztán az unott olvasás hirtelen üldözéses jelenetbe fordul.

Forrás: pagony.hu | 2013. december 22.

Részletek

1. fejezet: A kuckó

„Atsuhantak néhány kocsin, amikor Teri tompa zsvajra figyelt fel. Egy újabb zsemlebe harapva körbenézett. A hálókocsikból különböző korú lányok kukkantottak ki. A következő vagonban pedig pizsamába bújt fiúk lopakodtak velük szembe vízzel telt vödörrel meg szódászfionokkal felszerelve. Mikor leesett nekik, hogy egy lány utazik a velocipéd elején, utána spricceltek a szifionokkal, de nem találták el. „Csak húsvéti locsolást ne!” – gondolta Teri. Lepillantott, és mintha egy fekete szőröcsomót látott volna a száguldó kerekek mellett, de ezt rosszul látta mellékhatásának tudta be.”

Forrás: pagony.hu | 2013. december 2.

3. fejezet: Három jómadár

„Zsiga a velocipéd kormányát próbálta kiszabadítani a paplanból, de a kavargó lúdtollfelhőn át látta, hogy nyílik az ajtó, és Dezső két tizennyolc év körüli fiút támogat be a kocsiba. Mindketten csuromvizesek voltak, ruhájukra szalmaszálak tapadtak, és már messziről hallani lehetett, hogy vacog a foguk. Ám Dezsőt ez sem hatotta meg. – Hivatalos iratok? – tette fel kedvenc beugratós kérdését. Zsiga már pattant volna, de Kazán mosolyogva leintette. Dezső nem kapott azonnali választ, úgyhogy más nyelveken is próbálkozott: – Offizielle Papiere? Any documents? Avete documenti?”

Forrás: [Könyvmutatványosok Mesemustra](http://Könyvmutatványosok.Mesemustra) | 2013. december 3.

5. fejezet: Idegenvezetés

„Terit kezdte bosszantani a fiúk csigatempója, és elsőként lépett át a lányok birodalmába. Itt már élénk hangulat fogadta őket: az idősebbek a fülkeajtó üvegét tükörnek használva szépítkeztek, a kisebbek meg Lujza nővér után totyogtak, mint valami tyúkanyó után a kicsibék.

– Hogy bírtad, szentem? – kérdezte az öregasszony, amikor megpillantotta Terit. – Mondtam én, hogy ördögi masina az a mozdony.

Teri jobbnak látta, ha nem ellenkezik, úgyhogy szólanul bólintott.”

Forrás: kulter.hu | 2013. december 3.

9. fejezet: Városnézés

„A hosszú külvárosi séta után jóleső hangzavar töltötte be a keskeny utcákat: fekete fejkendős vagy elfátyolozott arcú kofaasszonyok meg különféle színű és formájú turbánt viselő férfiak kínálták portékájukat az olcsó ékszerektől a méregdrága ételkülönlegességekig. A közeli minaret erkélyéről pedig felhangzott a műezzin déli imára hívó kiáltása. Erre aztán az árusok és a vevők is félbehagytak mindent, hogy a mecset felé induljanak. A hömpölygő tömeg magával sodorta a harmadosztályos csapatot.”

Forrás: meseutca.hu | 2013. december 4.

13. fejezet: Valahol a Duna mentén

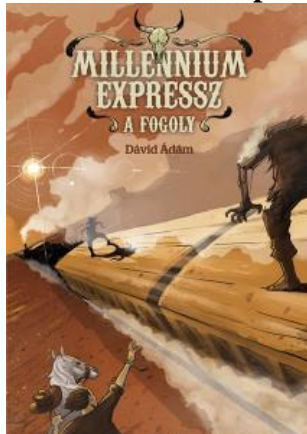
„A Millennium expressz jóformán meg sem állt következő úti céljáig. Kazán jelentős kitérőt vállalt Bulgárián és Románián keresztül az eldugott kis sziget, Ada Kaleh kedvéért, de ezt az olimpiai események bővületében senki sem bánta. Ha nem épp Alfréd győzelméről vagy a felejthetetlen zárünnepségről folyt a szó, a harmadosztályosok kézzől kézre adták Az arany ember négy-öt példányát a könyvtárkocsiban. Mikor Orsova közelébe érve megpillantották a

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Vaskapu lenyűgöző kőtömbjeit, és a vonat zakatolását is elnyomta a Duna zúgása, akkor értelmet nyertek a korábban unalmasnak tűnő leírások a regény elejéről.”

Forrás: litera.hu | 2014. január 30.

– Millennium expressz – A fogoly, Tilos az Á Könyvek, 2015

Fülszöveg

„Mikor Zsiga résnyire nyitotta a szemét, úgy érezte, menten megvakul, mert a felkelő nap fényét visszaverte fölötté a Szabadság-szobor aranyozott fáklyalángja.”

A Millennium expressz utasai Zsiga után kutatva ismét végzetes kalandokba sodródnak. Az eltűnt fiú a New York-i Szabadság-szoborból üzen, ahol egy fekete lánnyal együtt raboskodik. Ott ismerik meg Houdinit, az ifjú szabadulóművészt, aki meg akarja szöktetni a foglyokat. Túl tudnak-e járni Randássy és a többi gengszter eszén? Viszontlátja-e Zsiga a szerelmét? És mi lesz a titokzatos kincs sorsa, amit Kazán, a Millennium masinistája még az aranyláz idején talált Kaliforniában?

Dávid Ádám trilógiájának második része az európai izgalmak után az Egyesült Államok kultikus helyszínein vezet keresztül a századfordulós New Yorktól Chicagón át Los Angelesig.

Videó

Millennium mozi | II. epizód | Filmszínház az egész világ

Kritika

BÖSZÖRMÉNYI GYULA: *Ady Bandi és a tyúkok*

„Helyezd történetedet Nagy Magyarország boldog békeidejébe, lehetőleg minél közelebb az 1896-os esztendőhöz, mikor is alaposan megünnepeltük, hogy – bár végigraboltuk Európát – végül csak sikerült letelepednünk és államot alapítanunk, és biztos lehetsz benne: az olvasó félig már meg is van főzve (saját tapasztalás!).

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Dávid Ádám, a Móra Kiadó szerkesztője, aki nem éri be mások szövegeinek fésülgetésével, de bizony írói babérokra is tör, ügyesen alkalmazta a fenti receptet, és megírta trilógiája, a Millennium Expressz első két kötetét, melynek alcímei A potyautas és A fogoly.”

Forrás: librarius.hu | 2015. július 3.

Interjú

KISS ORSI: *Dávid Ádám: Egy digitális bennszülöttet is lenyűgözhet Houdini*

K. O.: A regény egyik legfontosabb mellékalakja a magyar származású szabadulóművész, Houdini. Miért pont rá esett a választásod? Egy mai 10-12 éves gyerek fantáziáját, aki már filmes trükkökön szocializálódott, szerinted mennyire lehet megragadni egy ilyen figurával, illetve mi kell ahhoz, hogy valóban érdekessé lehessen tenni őt a szemükben?

D. Á.: Nem aggódom amiatt, hogy egy digitális bennszülöttet ne nyugózne le Weisz Erik (alias Houdini) legendás alakja [...] Egészen elképesztő trükköket vitt véghez, és a szabadulószámai nem pusztán szemfényvesztésre épültek, hanem tökéletesen ismerte az akkor fellelhető összes zárat meg lakatot, és pillanatok alatt ki bírta nyitni őket. De Ady Bandihoz és Hajós Alfrédhoz hasonlóan az érdekelt a figurájában, hogy milyen személyiség lehetett fiatalon, és hogyan indult el a világsiker felé.

Forrás: konyvesblog.hu | 2015. július 3.

Részletek

1. fejezet: A Szabadság-szobor rabjai

„Zsiga különös módszert fejlesztett ki magában, hogy legalább néhány órát tudjon aludni: kis bárányok számlálgatása helyett zsolozsmázni kezdte magában az idegenvezetők szóról szóra egyező szövegét, és amikor ahhoz a részhez ért, hogy „...a belső tervezési munkákat Gustave Eiffel végezte”, mindig eszébe jutott Teri.

Elképzelte, ahogy együtt lófrálnak Párizs utcáin, órákig dobálják a pétanque-golyókat a helyi öregurakkal, aztán fellifteznek az Eiffel-torony tetejére. Zsiga ennél a résznél már nem a Szabadság-szobor rabja; a liftből kilépve szótlanul nézi, ahogy Teri hajába belekap a szél, és a szeme elé fújja a tincseket...”

Forrás: pagony.hu | 2015. augusztus 3.

2. fejezet: New York, New York

„– Hogy került ide ez a sok pohár?

– Elszundítottál kicsinykét, az én drága barátaimnak meg veszettül porzott a veséje, hát tehermentesítettelek egy csöppet – mondta Ady. – Igazán nem akartalak felriasztani a borocska miatt, csak az a fránya telefoncsörgés az idegeimre ment. Még a fejem is belesajdult, a szentségit! Na, mesélj már, egykomám, ki dült fel ennyire?”

Forrás: litera.hu | 2015. augusztus 9.

– Millennium expressz – A tudósító, Tilos az Á Könyvek, 2017

Fülszöveg:

„Mikor Szike kilépett a sokadik vlagyivosztoki újság szerkesztőségéből, hirtelen dührohamot kapott, és apró -fecnikre tépte élete első tudósítását.”

A Millennium expressz világméretű útja nem várt fordulatot vesz. Teri és Szike Ázsia keleti partjaitól a Bajkál-tó felé indul az épülő transzszibériai vasútvonal mentén, és a fiú -Gárdonyi Géza lapjába kezd tudósításokat küldeni a titok-zatos halálvonaton pusztításairól. Zsigáék próbálnak a nyomukra lelteni, de számos akadályba ütköznek. A szálak az Orosz Birodalomtól Kínán át Indiáig vezetnek, majd Moszkvában érnek össze, ahonnan a kalandorok örült hajszával jutnak vissza Budapestre. Az Oktogonnál újra összecsapnak a fémkarok. De vajon sikerül-e megállítani Kirpiccs nyomozó ámokfutását?

Recenzió

SEPSI LÁSZLÓ: *Jókai és a Csillagok Háborúja találkozása Szibériában*

„Ahogy korábbi kötetekben megidézték szerzők esetében is – Jókain és Gárdonyin át Jules Vernéig –, David Adam most is áramvonalasítja a századfordulós regényhagyomány örökségét, épp annyit tartva meg belőle, amivel megteremtheti egy-egy jellegzetes helyszín hangulatát anélkül, hogy ezzel megtörné az események sodrát. És hogy egyértelművé tegye, hogy a Millennium expressz számára első a sebesség, természetesen újra többször találkozhatunk a sorozat jellegzetes grafikai megoldásával, vagyis az izgalmasabb részeknél a lapszálon ketyegő kis stopperórával.”

Forrás: pagony.hu | 2017. június 1.

Interjú

GYŐRI HANNA: *Jókaitól Harry Potterig*

Gy. H.: *A komolyodás-komorodás általában is elég gyakori az ifjúsági sorozatokban – gondoljunk akár csak a Harry Potterekre –, ez vajon elkerülhetetlen velejárója a folytatásos történeteknek?*

D. Á.: A YA-trilógiák (és sorozatok) esetében ezt valóban szinte kivétel nélkül megfigyelhetjük. De nem mindegy, hogy az emelkedő tétek és egyre veszélyesebb kalandok szerves egészébe fogják-e össze az egyes részeket, vagy csak bombasztikusnak szánt újrajátszásai egy alapötletnek. [...] A Harry Potter-könyvek ritmusát egy-egy tanév adja a Roxfortban, miközben a gonosz Voldemort egyre nagyobb hatalomra tesz szert, ám a belevaló varázslótanoncok az utolsó pillanatban mindig meg tudják állítani. Félreértés ne essék: a magam részéről mindkét sorozatot élvezettel olvastam, de kétségtelenül létezik egy olyan vélt vagy valós befogadói igény, hogy egy folytatásos történetben az egyes epizódok túllícitálják egymást.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

A fokozódás alapelve persze egybecseng az arisztotelészi poétika drámai csúcspont felé törekvő modelljével, és nekem is az volt a célom, hogy a harmadik kötet legvégéig fogva tartsam az olvasóimat. Remélem, ez sikerült is.

Részletek

1. fejezet: Az alku

„Szike leült Teri mellé a vlagyivosztki kávéház teraszán a szemközti szerkesztőség férfitagjainak elismerő fütyentéseivel kísérvé, és bármilyen gyilkos szemet meresztett a lányra, nem tudta róla lefagyasztani a mosolyt.

– Most mit vigyorogsz? – morogta Szike. – Legszebb öröm a káröröm, mi?

Költői kérdésnek szánta, hiszen Teri hetek óta egy árva mukkot sem szólt hozzá, ám legnagyobb meglepetésére a lány rekedt hangon ennyit mondott:

– Ha már tudósító akarsz lenni, csináld rendesen.”

Forrás: konyves.blog.hu | 2017. június 3.

2. fejezet | A halálvonat

„Az iroda legfelső emeletén az egyik súlyos faajtó névtábláján évtizedek óta ez a felirat állt: »Kirpics főnyomozó«. A zárt ajtó mögött egy fontos ember fontos ügyben kereste fel a veterán titkos ügynököt, aki jócskán elmúlt már hetvenéves, ám korát meghazudtoló könnyedséggel hajtotta fel a második kupica méregerős vodkát a vele szemközt ülő befolyásos vendéggel koccintva.”

Forrás: litera.hu | 2017. június 6.

7. fejezet: Vonat a jégen

Amikor Szike a telihold hideg fényében megpillantotta a tükörsimára fagyott Bajkál-tó csillámló felszínét, ugyanolyan gyomorgörcs fogta el, mint nagyapja könyörtelen számonkérései előtt. Az utóbbi hetekben a szibériai lapok beszámolóit olvasva és a helyiekkel beszélgetve többször is találkozott Kirpics főnyomozó nevével. A nagyapja is a halálvonat titkát kutatta, akárcsak ő, és a nyomok minden jel szerint Bajkál-tóhoz vezettek.

Forrás: kulter.hu | 2017. június 3.

8. fejezet: Halloween a hajón

„Miskának kisebb izomláza lett, mire felcibálta a megtermett sütőtököt a hajóra. Az utasok között futótűzként terjedt a hír, hogy egy színes bőrű amerikai lány halloweeni mulatságot szervez, és mindenki lázasan készülődni kezdett az estére.

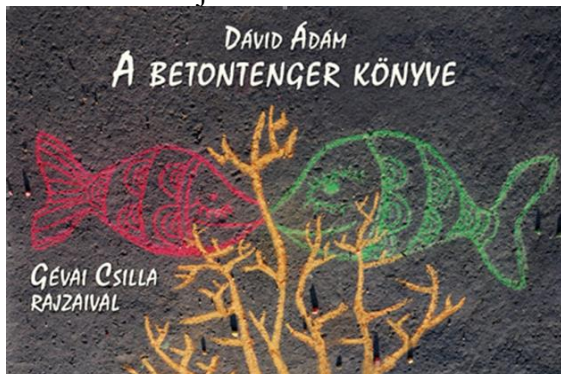
Kivéve persze Irmát és Lujza nővért, akik végre valamiben egyetértettek: főbenjáró bűn mindenszentek előestéjét holmi jelmezes ijesztgetéssel megszentelteleníteni. Irma tehát tüntetőleg visszavonult szűk kabinjába, de azért nem titkolt kíváncsisággal várta, hogy mi fog kisülni a különös amerikai népszokásból.”

Forrás: barkaonline.hu | 2017. június 3.

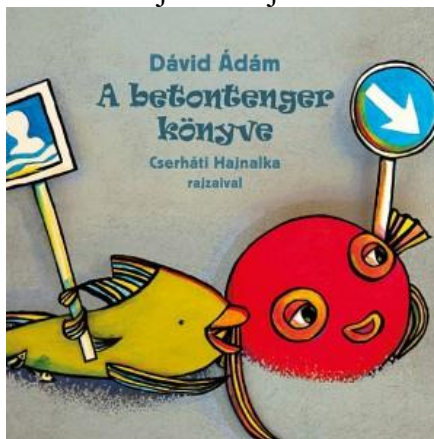
DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

– A betontenger könyve | kéziratban

A mesekönyv első változata a 2009-es Aranyvackor pályázaton a Litera különdíját nyerte el Gévai Csilla rajzaival.

Átdolgozott változata a [Könyvkaland](#) című olvasásnépszerűsítő program felkérésére készült el Cserhádi Hajnalka rajzaival.

Részlet

„A betontenger kellős közepén élsz, és még sohasem találkoztál betonhallal? Még csak nem is hallottál róluk? Azt se tudod, hogy néznek ki?

Pedig Betti és Tóni lépten-nyomon a nyomodban lépkednek. Vagyis úszkálnak, hiszen halak. És ha nyitott szemmel jársz a betontengeren, felfedezheted őket.

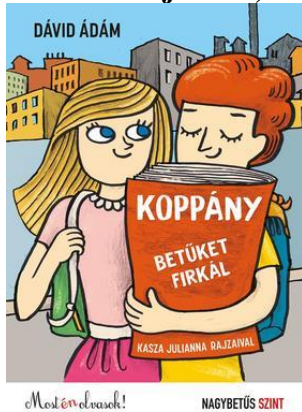
Mielőtt megismerkedtem velük, sokszor vesztettül elveszettnek éreztem magam. Az aszfalthabokon hánykolódva betontengeri beteg lettem az unalomtól. Brrrrrr! Nincs is annál rosszabb. Nem néztem se jobbra, se balra, csak jártam az utam leszegett fejjel.”

Forrás: litera.hu | 2009. május 6.

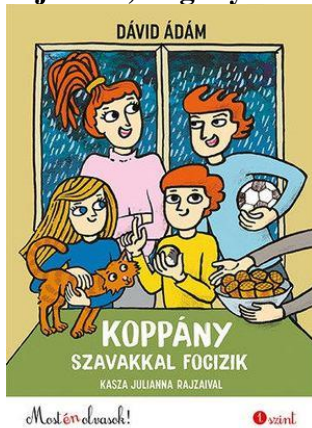
(Megjegyzés: A kézirat átdolgozott változata *Betonalak* címmel az *Amikor a kukák világgá mentek* című antológiában jelenik meg 2020-ban a Móra Könyvkiadó gondozásában.)

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

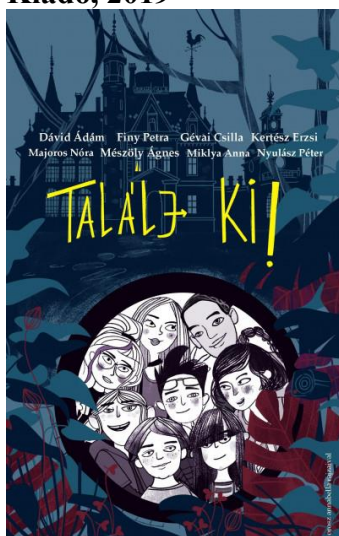
- Koppány betűket firkál (Most én olvasok sorozat, NAGYBETŰS szint), Kasza Julianna rajzaival, Pagony Kiadó, 2019

- Koppány szavakkal focizik (Most én olvasok sorozat, 1. szint), Kasza Julianna rajzaival, Pagony Kiadó, 2019

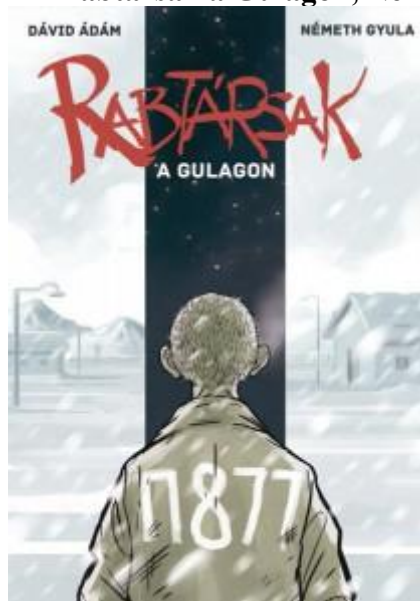

- Találj ki!, (szerzőtársak: Finy Petra, Gévai Csilla, Kertész Erzsi, Majoros Nóra, Mészöly Ágnes, Miklya Anna, Nyulász Péter), Orosz Annabella rajzaival, Betűtésza Kiadó, 2019

KÉPREGÉNYEK

– **Rabtársak a Gulagon, Németh Gyula rajzaival, Gulág Emlékbizottság, 2016**

A teljes képregény elérhető a Gulág Emlékév hivatalos oldalán

Forrás: beszedesmult.hu | 2017

Interjú

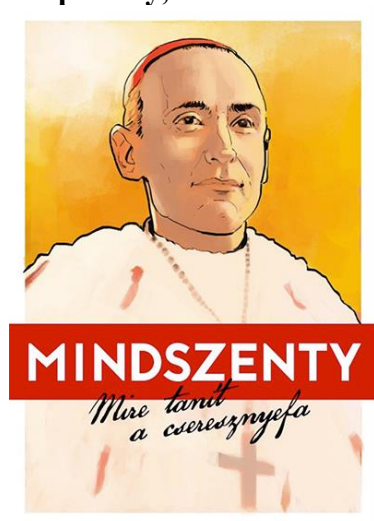
KOMORNIK ESZTER: *Alfabéta-interjúk: Dávid Ádám & Németh Gyula*

K. E.: *Tavaly, a Gulag Emlékév apropójából jelent meg a Rabtársak a gulagon című képregény Dávid Ádám, író és Németh Gyula, rajzoló közös munkájaként, a Gulag Emlékbizottság megrendelésében és a Frank Digital közreműködésével. A 100.000 példányt iskolások közt osztották szét, az interneten azonban bárki megtekintheti - az interjúból pedig nem csak ez, hanem sok más érdekesség is kiderül. [...] Ádám, mit gondolsz a képregény ismeretterjesztő funkciójáról? Szerinted fontos, hogy szülessenek ilyen képregények – a médium szempontjából, illetve oktatási szempontból?*

D. Á.: *Nyugaton már nagy hagyománya van a non-fiction vagy ismeretterjesztő elemeket is tartalmazó képregényeknek. A kedvencem Scott McCloudtól A képregény felfedezése és A képregény mestersége, amelyek képregény formájában tárják fel ennek a művészeti ágnak a mesterfogásait. A Rabtársak írása során is haszonnal forgattam mindkét könyvet. [...] Mélyen hiszek az infotainment, vagyis a szórakoztatva nevelés erejében. A Millennium expressz című történelmi kalandregény-trilógiámban (a második és harmadik részhez épp Gyula készítette a borítókat) szintén sokat játszom azzal, hogy a kor hírességeit – Ady Endrétől Harry Houdiniig – beemelem a fikció terébe, és így próbálom közelebb hozni az 1896-os esztendőt a mai kamaszokhoz.*

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- Budapest vőlegénye és a Millennium expressz, Németh Gyula rajzaival, Design Terminál, 2017 (kéziratban)
- Mindszenty – Mire tanít a cseresznyefa, Németh Gyula rajzaival, Mindszenty Alapítvány, 2018

Ismertető

Az alapítvány hosszú évek óta dédelgetett terve valósult meg, amikor a nagyszerű alkotópáros – Dávid Ádám szövegíró és Németh Gyula grafikus – közreműködésével sikerült képregény formába sűrítünk Mindszenty bíboros életrajzát. Az alcím egy költői epizódra, egy személyes kerettörténetre utal, ebbe ágyazva tárulnak fel előttünk Mindszenty bíboros életének legérdekesebb és legfontosabb eseményei. A kötetet ajánljuk fiataloknak és a műfajt kedvelő felnőtteknek egyaránt.

Forrás: mindszentyalapitvany.hu | 2018. november 14.

- Múltébredtők a Mátyás-templomban, Németh Gyula rajzaival, Mátyás-templom Gondnoksága, 2020 (megjelenés előtt)

DRÁMÁK

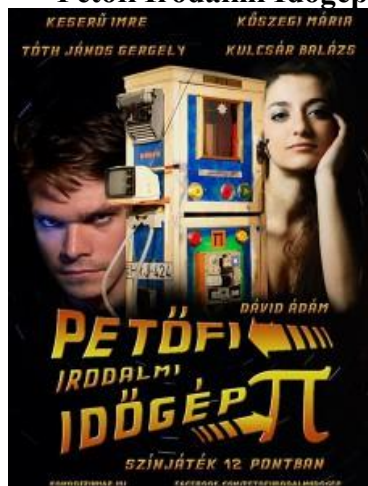
- Classbook – közösségi dráma

A teljes dráma elérhető az ujnautilus.hu oldalon

Forrás: ujnautilus.info, 2012. 09. 16., 2012. 10. 01., 2012. 10. 15.

– Petőfi Irodalmi Időgép – színjáték 12 pontban

Ismertető

Zeitsprung Kázmér professzor titkos találmánya, az irodalmi időgép segítségével Petőfi Sándor 1844-ből a történet jelenébe, 2025-be kerül. A bajok akkor kezdődnek, amikor még egy Petőfi megjelenik – hálóingben és gatyában... A két időutazó vetélkedni kezd a közönség – és Zeitsprung Ili – kegyeiért. Vajon melyik lesz az igazi Petőfi? Milyen sors vár rá a jövőben? És ki az a Popcorn Johnny?

Az előadás időtartama: 45 perc

A produkció után mindenki bezállhat az időgépbe, majd Mit kíván a magyar gyermek? címmel rendhagyó irodalomórát tartunk Petőfi Sándor részvételével. A közönséggel karöltve interaktív módon rekonstruáljuk a darab eseményeit, így játékosan áttekintjük Petőfi életútjának legfontosabb állomásait. Végül közösen megírjuk a mi 12 pontunkat.

Színlap

Zeitsprung Kázmér: Keserű Imre

Zeitsprung Ili: Kőszegi Mária

Petőfi 1: Kulcsár Balázs

Petőfi 2: Tóth János Gergely

Író: Dávid Ádám

Dramaturg: Vörös István

Díszlet: Bódi Kati

Video: zLabor, Dávid Ádám

Animáció: Horváth Imre

Zene: Pilvaker Allstars (DiazBeats, Bom, Dipa)

Rendező: Keserű Imre

A KOMOD Színház, a QWERT Kulturális Közhasznú Egyesület, a zLabor és a Keleti István Művészeti Iskola Dajka Margit stúdiósainak közös produkciója.

Előadások

2012. szeptember 28., Kutatók éjszakája, Petőfi Irodalmi Múzeum

2013. március 13., 17 óra, Kolibri Pince

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

Sajtóvisszhang

ÚjNautilus – [„Ez a kérdés, válaszokat!”](#)

Prae.hu – [Melyikük az igazi, avagy Petőfi kétszer](#)

További információ, képgaléria

<http://www.facebook.com/petofiirodalmiudogep>

- **Vacsamat virágja (kéziratban), 2016**
- **Millennium expressz – drámai vonatút oda és vissza (kéziratban), 2018**

RÁDIÓJÁTÉKOK

- **A Virág utcai focibajnokság | 10x13 perces rész | Kaneta Produkció, 2017**

Első sugárzás

2017. november 20. és december 1. között

Stáblista

Szerző/szövegkönyv: Dávid Ádám

Hangmérnök: Lahó Tibor

Zenei szerkesztő: Horváth János

Szerkesztő-rendező: Markó Róbert

Szereplők

Ember Márk (Milán)

Fekete Györgyi (Nagy)

Horváth Márk (Koppány)

Nagy Petra (Gerda)

A hangjáték a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. megrendelésére, az MTVA megbízásából készült.

Forrás: nava.hu

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

– Földanyó és a flórik népe | 10x12 perces rész | Katolikus Rádió, 2019–2020

Szereplők:

Földanyó/Nanó: Pásztor Erzsi

Apa: Szatmári Attila

Bogi: Vida Sára

Zsombor: Vida Bálint

Tobó: Mohai Tamás

Gingala: Császár Réka

Prof. Pöfftetegh Ödön: Tarján Péter

Bazsalídia: Zsurzs Kati

Kalaposch Alajos: Egri Bálint

Mörce: Harcsik Róbert

Üveghegyi Gyurka: Pavletits Béla

Stáblista:

Hangmérnök: Liszkai Károly

Zeneszerző: Vedres Csaba

Rendező: E. Román Kata

Szerkesztő: Csuth Judit

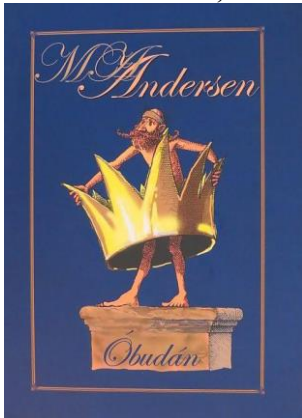
Zenei szerkesztő: Bögös Henrietta

Asszisztensek: Csókné Varga Hedvig és Varga Zita

A Magyar Média Mecenatúra Program keretében meghirdetett Cserés Miklós pályázatra készült a Katolikus Rádió megbízásából.

MESÉK ANTOLÓGIÁKBAN

- Szürke Mikulás, in: **Ma Andersen Óbudán, Óbudai Múzeum, 2005, 82-85.**
- Ütött az óra, in: **Ma Andersen Óbudán, Óbudai Múzeum, 2005, 123-124.**

- **Angyali ajándék, in: Nini néni és a többiek, Budapest, 22-23.**

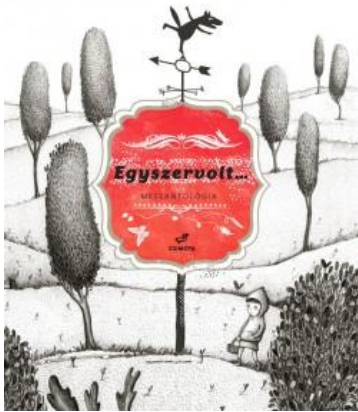

- **Áprilisi tréfák, in: A kalóz nagypapa – családi mesék kortárs szerzőktől (antológia), Pagony Kiadó, 2013, 44-49.**

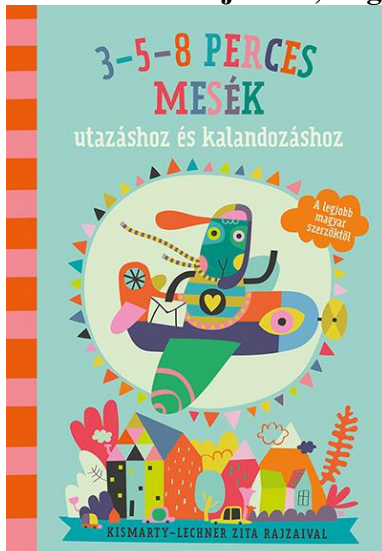

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

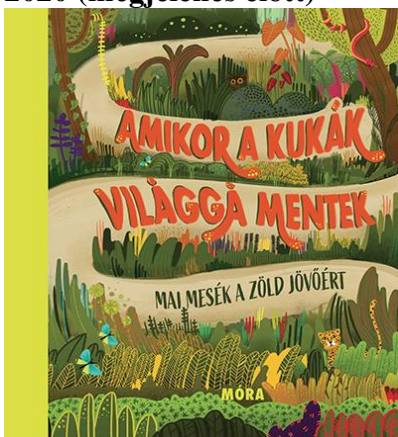
- A szörnyeteg, in: Egyszervolt... meseantológia, Csimota Kiadó, 2014, 107-111.

- Velencei vakáció, in: 3-5-8 perces mesék utazáshoz és kalandozáshoz, Kismarty-Lechner Zita rajzaival, Pagony Kiadó, 2019

- Betonhalak, in: Amikor a kukák világgá mentek, Jásdi Júlia rajzaival, Móra Kiadó, 2020 (megjelenés előtt)

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

MESÉK NYOMTATOTT ÉS ONLINE FOLYÓIRATOKBAN

- Mesebeli köszöntés, Csodaceruza, 2006. V. évfolyam, 23. szám, 6-9.
- A betontenger könyve (részlet), litera.hu, 2009. 05. 06.
- Koppány, a koppelóművész (részlet), Dörmi Nyár, 2009, 36-39.
- Karácsonyi kopácsolás, barkaonline.hu, 2009. 12. 24.
- Angyali ajándék, meseutca.hu, 2010. 12. 24.
- A szörnnyeteg, meseutca.hu, 2011. 05. 02.
- Tüsi, a tűznyelő sárkány, Csodaceruza, 2012., XI. évfolyam, 55. szám, 10-11.
- Hangkertészek, irocimborak.blogspot.hu, 2014. 05. 19.
- Leckváros Pali – Útmutató kezdő úrkuktáknak (részlet), irocimborak.blogspot.hu, 2018. 11. 9.

FOGLALKOZTATÓ KÖNYVEK

- Ismerjük meg a színeket a vakonddal! – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2012
- Ismerjük meg a formákat a vakonddal! – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2012
- Tanuljunk színeket a vakonddal! – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2012
- Tanuljunk formákat a vakonddal! – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2012
- A kisvakond segít – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2015
- A kisvakond útra kel – Matricás könyv, Móra Könyvkiadó, 2015

TÁRCÁK

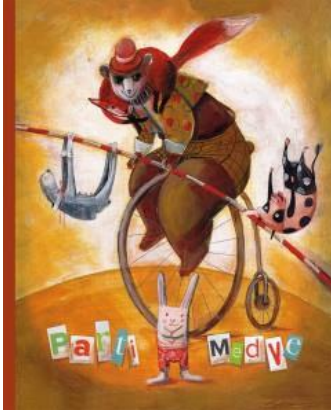
- Hol van a zöld szín lelke?, Milyen színű az ásitás?, Pázmány Campus, 2004. április, 29.
- Csizma-diák, Pázmány Campus, 2004. szeptember, 28.

VERSEK

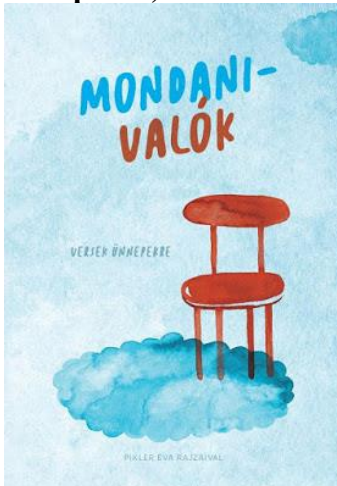
- Vízükörkép, Pázmány Campus, 2004. május-június, 21.
- Locsolóvers, Dörmögő Dömötör, 2009/4, 28.
- Vak történet, Net-szonett, Tapogató, Tátogató, Anyanyelv, Bárka, 2009/4, 26-27.
- A bús bébicsősz dala, Kacibogár, Hős bűvár esti éneke, Dörmögő Dömötör, 2009/7, 25.
- Tetkó, a tengerész, Szitakötő, 2010/1, 18.
- Jégvirágok, Bögreszörny, A láthatatlan banán, Hagymakupola, Dörmögő Dömötör, 2010/2, 4-5.
- Ijesztő madár, Szellemidézés, Gyógytorna, Harcművész hajnali éneke, Hangmérnök déli éneke, Hegymászó éji éneke, Kincskereső 2010/4, 12-14.
- Úton-útfélen, kulter.hu, 2010. 09. 08.
- Ádi Dávidzon, Villanykapcsoló, Temetőben lenni fának, Bárka, 2011/3, 58-59.
- Szeresd felebarátnódet, Földgömböc, kulter.hu, 2011. 09. 16.
- Kezes láb, irocimborak.blogspot.hu, 2012. 02. 26.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- Tenyeres torta, irocimborak.blogspot.hu, 2013. 01. 16.
- Hírbagoly, irocimborak.blogspot.hu, 2013. 03. 26.
- Leszámolódsi, Limerikék L. Ervinnek, *Kincskereső*, 2013/1, 13. oldal
- SzappanaopeRAP, irocimborak.blogspot.hu, 2015. 04. 16.
- Állatkerti karácsony, in: *Parti medve*, Cerkabella Könyvkiadó, 2016, 104–106. oldal

- Forradalmi rímek, Locsolkodós, Betlehemi bölcső, in: *Mondani-valók – Versek ünnepekre*, ill. Pikler Éva, Bárka, 2019

FORDÍTÁSOK

- Lutz Rathenow: A tapolcai jegesmedve, Elefánt a porcelánboltban, *Csodaceruza*, 2006. V. évfolyam, 27. szám, 28.
- Dr. Brigitte Seidel: Szójelentések és szóviszonyok – a szavak felfedezése, *Tanári Kincsesládák – Magyar nyelv*, 2009. június (A 3.2)
- Günter Gießler: Rövid elbeszélés elemzése és írása (10. osztálytól), *Tanári Kincsesládák – Magyar nyelv*, 2009. szeptember (B 2.8)
- Jan Wagner: kisvárosi elégia, hamburg - berlin, lyrikline.org
- Mirko Bonné: Manzárd, lyrikline.org
- Ron Winkler: Csípések térképe, lyrikline.org
- Monika Rinck: tó, lyrikline.org
- Lutz Rathenow: A férfi és a kenguru, A titok, *Kincskereső* 2010/4, 18-20.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

MEGZENÉSÍTÉS

- Tetkó, a tengerész – ShakuEcho, ének: Szirtes Balázs, Szitakötő CD, 2010.

TANULMÁNYOK

- Montage of Scents. Intermediality and “Intersensuality” in Patrick Süskind’s and Tom Tykwer’s Perfume, in: Words and Images on the Screen: Language, Literature, Moving Pictures, Ed. by Ágnes Pethő, Cambridge Scholars Publishing, Cambridge, 2008, 89-103.
- Látást adni a szemnek. Gondolatok Barakonyi Szabolcs Tébánya című fotókiállítására kapcsán, Új Forrás, 2008. 9. szám (november), 85-93.
- Mozgó képek. Intermedialitás és filmszerűség Lázár Ervin műveiben, Csodaceruza, 2012., XI. évfolyam, 58. szám

KÖNYVKRITIKÁK

- Egyszerű nemesség, nagy csendesség [Kiss Ottó: A terepasztal lovagjai], Bárka, 2007/6, 114-116.
- A harmadik grácia [Lovász Andrea: Jelen idejű holnemvolt], Irodalmi Jelen, 2007. december, 23.
- Ki a franc az a Mester Jánoska? [Vámos Miklós: Utazások Erotikában (Ki a franc az a Goethe?)], Bárka, 2008/1, 94-97.
- Négyszögletű Kerek Napló [Lázár Ervin: Napló], Irodalmi Jelen, 2008. április, 19.
- Torkos kismalac és nyugdíjas borz [Carl Norac: Alex, a torkos kismalac, Békés Pál: Lomtalanítás a Fehérlófia utcában], Irodalmi Jelen, 2008. június, 22.
- Távársavasjávátévék [Pompor Zoltán: A hétfejű szeretet. Lázár Ervin elbeszélő művészetéről], Irodalmi Jelen, 2008. szeptember, 23.
- Márió mesekönyve [Nádori Lídia: Sárkány a lépcsőházban], Csodaceruza, 2008. VII. évfolyam, 35. szám, 29-31.
- A csinovnyik falába [Jenei László: Szellemeik és szerelmek], Bárka, 2008/6, 107-108.
- Mesterhármas [Lackfi János – Vörös István: Apám kakasa], Bárka, 2009/5, 105-106.
- Lényeglátás [Kiss Ottó: A nagypapa távcsöve], barkaonline.hu, 2010. 04. 11.
- Szórmóka [Vig Balázs: Három bajusz gazdát keres], litera.hu, 2010. 11. 04.
- Délibábszínház [Térey János: Protokoll], Bárka, 2011/2, 108-109.

FILMRECENZÍÓK

- Ripley, a kripli [Liliana Cavani: Ripley’s Game / Ripley és a maffiózók], Pázmány Campus, 2003. november, 44.
- Nyomás a moziba Némó nyomában! [Andrew Stanton: Finding Nemo / Nemo nyomában], Pázmány Campus, 2003. december, 36.
- Tesó vs Kontroll [Dyga Zsombor: Tesó, Antal Nimród: Kontroll], Pázmány Campus, 2004. március, 31-32.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- Amélie csodálatos előélete [Marc Caro, Jean-Pierre Jeunet: Delicatessen], Pázmány Campus, 2004. március, 33.
- A fekete zongora [Jane Campion: The Piano / Zongoralecke, Scott Hicks: Shine / Ragyogj!], Giuseppe Tornatore: La leggenda del pianista sull' oceano / Az óceánjáró zongorista legendája, Michael Haneke: La pianiste / A zongoratanárnő], Pázmány Campus, 2004. április, 43.
- A csodálatos Amélie utóélete [Laetitia Colombani: A la folie... pas du tout / Szeretni bolondulásig, Stephen Frears: Dirty Pretty Things / Gyönyörű mocsokságok], Pázmány Campus, 2004. április, 45.
- Kína HŐS-kora – éljen a vuhszia [Yimou Zhang: Ying xiong / Hős], Pázmány Campus, 2004. május-június, 34.
- Fahrenheit 9/11 – magas hőfokon [Michael Moore: Fahrenheit 9/11], Pázmány Campus, 2004. szeptember, 37.
- Fekete keretben – A temetetlen halott [Mészáros Márta: A temetetlen halott], Pázmány Campus, 2004. november, 40.
- Szín City – Pokoli Színház [Frank Miller, Robert Rodriguez: Sin City], Pázmány Campus, 2005. szeptember, 45.
- A bukott angyal bájitala [Tom Tykwer: Perfume. The Story of a Murderer / Parfüm. Egy gyilkos története], Filmtett, 2007. április, 51-52.
- Négyszáz csapás az NDK-ban [Florian Henckel von Donnersmarck: Das Leben der Anderen / A mások élete], Filmtett, 2007. május, 38-39.
- Kísértet járja be Európát...[Miloš Forman: Goya's Ghosts / Goya kísértetei], Filmtett, 2007. szeptember, 52-53.
- Repülő koporsók [Fatih Akin: Auf der anderen Seite / A másik oldalon], Filmtett, 2007. november, 42-43.
- Egy mondat az alkoholról [Kőszegi Edit: A 11. élet], filmtett.ro, 2008. 01. 31.
- Kulturált Magyarok Napja [Bódis Kriszta: Báriséj], filmtett.ro, 2008. 01. 31.
- Rövidek Szemléje 1. [Horváth Lili: Uszodai tolvaj, Jóvér Csaba: Hazatérés, Gázsó Zsuzsanna: Nyári egyenlet, Salamon András: Meséld el..., Cserhalmi Sára: Szükenszépjen, Perrin György: Szakadás, Lakos Nóra: Hanna], filmtett.ro, 2008. 02. 03.
- Elcsukló hangon [Mundruczó Kornél: Delta], filmtett.ro, 2008. 02. 04.
- Táncolhatok, tehát vagyok [M. Tóth Géza: Ergo], filmtett.ro, 2008. 02. 04.
- Rövidek Szemléje 2. [Réthelyi András: Defekt, Kis Rudolf Péter: Süti, Géczy Dávid: Hangár, Szabó Simon: Megyünk], filmtett.ro, 2008. 02. 07.
- Nem mind arany, ami fénylik [Chris Weitz: The Golden Compass / Az arany iránytű], filmtett.ro, 2008. 02. 22.
- Rémálom a Cassandrában [Woody Allen: Cassandra's Dream / Kassandra álma], filmtett.ro, 2008. 03. 14.
- Szín city [Risto Topaloski, D. Jud Jones: Film Noir], filmtett.ro, 2008. 11. 19.
- A melodráma hatyúdala [François Ozon: Angel], filmtett.ro, 2008. 04. 22.
- A kutya meg a macska [Tamara Jenkins: The Savages] filmtett.ro, 2008. 05. 28.
- Á-lomtalanítás [Andrew Stanton: WALL-E], filmtett.ro, 2008. 08. 14.
- Beugratós válasz [Nic Balthazar: BenX], filmtett.ro, 2008. 10. 08.
- Egy utálatos elme [Vicente Amorim: Good], filmtett.ro, 2009. 01. 07.
- Százarcú Szilveszter [Szász Csongor: Matuska], filmtett.ro, 2009. 01. 28.
- A Pinprick-kód [Daniel Young: Pinprick / Lányszoba], filmtett.ro, 2009. 01. 31.
- Rossz nevetés [Gárdos Péter: Tréfa], filmtett.ro, 2009. 02. 06.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- Hol az a spiritusz? [Frank Miller: The Spirit / A sikító város], filmtett.ro, 2009. 04. 06.
- Oxford-melléki melankólia [Julian Jarrold: Brideshead revisited / Az utolsó látogatás], filmtett.ro, 2009. 05. 21.

BESZÁMOLÓK

- Az olvasáskultúra orvosa, Csodaceruza, 2006. V. évfolyam, 26. szám, 33-34.
- A Kogart kezdeményezései gyerekeknek, Csodaceruza, 2007. VI. évfolyam, 28. szám, 18-19.
- A gyerek azt szereti, amihez köze van. Kiss Ottó estje a MU Színház Műkeddvelő-sorozatában, barkaonline.hu, 2008. 01. 14.
- Szabálytalanul szabályos napló. Lázár Ervin Naplójának bemutatója a Petőfi Irodalmi Múzeumban, barkaonline.hu, 2008. 01. 16.
- Mesék német szemmel, Csodaceruza, 2008. VII. évfolyam, 34. szám, 15-16.
- Öreg Diák – A tízéves Diákzsúri a budapesti Toldi moziban, filmtett.ro, 2008. 02. 13.
- Szülinapi buli. Lackfi János és Lovasi András Költészet Napi estje a Millenárisban, barkaonline.hu, 2008. 04. 11.
- JAKuza-találkozó. A József Attila Kör 20. irodalmi tábora, barkaonline.hu, 2008. 09. 05.
- Fiktív forgatókönyv egy valóságos konferenciáról. Valóság vagy fikció? XI. Nemzetközi film- és médiatudományi konferencia, filmtett.ro, 2008. 10. 01.
- Karácsonyi kavalkád bábozástól tombolásig. VI. irodalmi karácsony és könyvvásár gyerekeknek a Petőfi Irodalmi Múzeumban (2008. december 14.), prae.hu, 2008. 12. 27.
- Mesél a müncheni Könyvkastély. A világ legnagyobb nemzetközi gyerekkönyvtárának csodálatos története és hétköznapjai, barkaonline.hu, 2009. 10. 19.
- Mesés KÍNÁlat. Dávid Ádám beszámolója a Frankfurti Könyvvásárról (2009. október 14-18.), barkaonline.hu, 2009. 09. 05.
- A Könyvkastély vendége voltam, Csodaceruza, 2009. VIII. évfolyam, 42. szám, 28-30.
- Gyermekek könyvek Mekkája. litera.hu, 2010. 04. 01.
- Megérett a körte, barkaonline.hu, 2011. 04. 10.
- Királyi jubileum a sárkányosban (Dienes Évával közösen), meseutca.hu, 2011. 05. 02.
- Repülési útmutató. Beszámoló a Kolibri Színház január 9-14. között tartott mustrájáról, Csodaceruza, 2012., XI. évfolyam, 53. szám, 20-21.
- A Kolibri szárnyalása. Évadértékelő a húszéves Kolibri Színházról, barkaonline.hu, 2012. 08. 20.

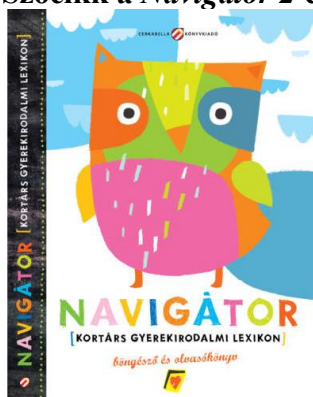
BESZÉLGETÉSEK

- Lélek a mesék mögött. Beszélgetés Lázár Ervinnel, Pázmány Campus, 2005. május-június, 22.
- Die Seele hinter den Märchen. Ein Gespräch mit dem Märchendichter Ervin Lázár, Insel, 2005. 4. évfolyam, 2. szám, 24-25.
- A Holnap Kiadó műhelyében. Beszélgetés Dr. Milkovich Eszterrel, Csodaceruza, 2006. V. évfolyam, 25. szám, 30-31.

DÁVID ÁDÁM | PORTFÓLIÓ

- Beszélgetés Lutz Rathenow-val, Csodaceruza, 2006. V. évfolyam, 27. szám, 26-28.
- Eisbär und Bananengeschmack. Der deutsche Schriftsteller Lutz Rathenow über sein neues Kinderbuch „Ein Eisbär aus Apolda”, Pester Lloyd, 2006. december 13., 8.
- Nagyított gyerekek, kicsinyített felnőttek. Beszélgetés Lackfi Jánossal, Csodaceruza, 2007. VI. évfolyam, 30. szám, 15-16.
- Pagony-könyvek. Beszélgetés Kovács Eszterrel, Csodaceruza, 2007. VI. évfolyam, 30. szám, 32-33.
- A csúcs előtt. Beszélgetés Géczy Dáviddal, filmtett.ro, 2008. 02. 29.
- Csak egy antenna vagyok. Beszélgetés Fogarasi Gergellyel, filmtett.ro, 2008. 04. 28.
- Berlin s Berlin között. Vörös Istvánt kérdeztük a megteremtett zsenialitásról, a folyamatos lemondásról és mester-tanítvány viszonyról, barkaonline.hu, 2008. 05. 12.
- Varga Katalin 80 éves, Csodaceruza, 2008. VII. évfolyam, 37. szám, 5-6.
- Beszélgetés Lackfi Jánossal, Csodaceruza, 2009. VIII. évfolyam, 40. szám, 35-36.
- Az összevetés lehetősége. Beszélgetés Novák Jánossal, a Kolibri Színház igazgatójával, meseutca.hu, 2012. 01. 24.
- Jubileumi Mostra a Kolibri úr szemével. Interjú Ruzsina Szabolccsal, gyerekszinhaz.hu, 2012. 01. 26.
- Egy rigó képében – Kányádi Sándorral Dávid Ádám beszélgetett. In: Születik vagy csinálják? Mai magyar költők a versírásról. Szerk. Lackfi János, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2011, 149-157.
- Jan von Holleben fényképezőgépével körbejárta a kamaszkor és a pornográfia problémáját. librarius.hu, 2015. 01. 07.

Szócikk a *Navigátor 2* című kortárs gyerekirodalmi lexikonban (Cerkabella, 2015)

DÁVID ÁDÁM [BUDAPEST, 1985]

Duka Péter fotója

„Gyerekkorom óta szenvedélyesen szeretek játszani. Ez sokáig a szűk letbe nyúló focizásokban merült ki, majd elkezdtem verseket írni és színészkedni is. Tizenhat évesen aztán megrendeztem az iskolai irodalmi színpadon Lázár Ervin Szegény Dzsonniját, és az utolsó előadásra került elcsalunk a szerzót, akit azóta is mesteremnek tekintek. Az első hosszabb lélegzetű történetemet egy Koppány nevű fiúról írtam, aki – hozzám hasonlóan – szeret játszani, de nem csak focilabdával és színes ceruzákkal, hanem a szavakkal is. Anyyra belefeledkeztem hétköznapi kalandjaiba, hogy egyszer csak elkészült a róla szóló könyv, A Virág utcai focibajnokság. 2008 óta a József Attila Kör tagja vagyok, három éve alapítottam az író Cimborák gyerekirodalmi közösséget, és háromszor voltam Magyarországi királya a Szabó Ervin Könyvtárban. Egy évnyi tanítás után a Móra Kiadó szerkesztőségébe csöppentem, ahol többek között elkezdtem Lázár Ervin gyerekkönyveinek új kiadását is gondozni. 2014-ben sikerült újtárra indítanom egy róla szóló vándortárlatot Négyyszögletű Kerek Kiállítás címmel, amely számos vidéki helyszínen után jövöre megjárja Erdélyt és Bécsset is. Jelenleg épp egy trilógia kétharmadánál járok: a Millennium expressz szálva valóságos időutazáson vehetek részt. Ez a különös, kerekék guruló arvház ugyanis 1896-ba repített vissza gondolatban, és nyolc hónap helyett nyolc hónap alatt járja körbe a földet. Az első kötetben Európában kalandoztak a hőseim, a másodikban a Vadnyugat száguldottak keresztül, és itt az ideje, hogy Ázsia irdatlan hegyláncáig átkelve visszatérjenek szülővárosomba, Budapestre.”

KÖNYVEK
A Virág utcai focibajnokság – ifjúsági regény négy tételben, ill. Rubik Anna, Pogonyi, 2013
Millenium expressz. A potyautas, Tilos az Á Könyvek, 2013

„Túlságosan egyszerű, ráadásul patetikus is lenne A Virág utcai focibajnokságról azt állítani, hogy az élet nagy kérdése foglalkozik. Szerencsére a könyv szerzője, David Adam kevésbé moralizál, ehelyett inkább mesél és játszik. Egy kivételes csodálatos életének kivételes epizódjába pillanthatunk be a segítségével. Kovács név ugyan átlagszaladtot sejtet, mégis azt hiszem, kevésbé ismernek rá bennük saját családjukra, ugyanakkor nagyon szeretnék egy ilyen családot. Szimpatikusan elvarázsoltak, rethetően különcök – mind egytől egyig. [...] Hagyományos ifjúsági regény (annak is kalandos-családdregér fajtájából), amely a műfaj legjobb magyar hagyományait követi (Pompör Zoltán)

„Sosem voltam nagy autómániás, a gőzgépek, léghajók és egyéb nyalánságok viszont kiskorom óta lenyűgöznek.”

„Minden olvasóval őszintének kell lenni, ebben nem érzek különbséget.”

„Sokan kérdezték már tőlem, hogy mi a szőcs a koppelés. Nehéz lenne meghatározni vagy körülhatárolni a jelentését, és nem is áll szándékomban, hiszen elvonná az egész varázsát. Kérdezték inkább Koppányt, aki biztosan szívesen megmutatja koppelgőjteményét. Ott van mindjárt a pillangó és a hétpettyes katica kereszteződéséből összekoppolt hétpettyes pillangó, vagy a kardfogú tigris koppel kölyke, a tejfogú tigris. Meg aztán Koppány szerint Nagyi haja nem megőszült, amikor vörösből fehérre váltott, hanem megtélült. És még sorolhatnám. Pofonegyszerű, igaz? A Kovács családban mégis meg akarják érteni Koppánnyal, hogy a koppelést csak ő találta ki, hogy nincs is olyan szó, meg hogy különben is. Erre ő persze bátran kiáll az igazsága mellett: „Ha a Nagyi folyton lyukas zoknit stoppol, Milán meg folyton a focipályán tombol, ha Apu folyton a szobájában komponál, Anyu meg a ház előtt folyton gazt kapál, ha Gerda folyton gazt zabál, mint a disznó, akkor én meg folyton koppelhetek, punktum.”

Budapest, 2020. március 20.